JAVA-BODE.

[illegible]UWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

[illegible]. 1858. Woensdag, 1 September. N°. 70.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij V. H. NOMAN, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co. en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam.**

[illegible] half jaar voor *Batavia*........ *f* 12,50.
„ „ „ *Java*........ „ 15,—.
„ „ „ *Buitenbezittingen*........ „ 17,50.
„ „ „ *Nederland*........ „ 22,50.
[illegible]ling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

[illegible] IN NAAM DES KONINGS!

[illegible]VERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

[illegible] Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

[illegible]len, *die deze zullen zien of hooren lezen*, Salut!

doet te weten:

[illegible] het wenschelijk achtende voorschriften te geven ten [illegible] de vervaardiging der kaarten, bedoeld bij Art. 4 § *b*, en Art. 8 § c van het *reglement betreffende de huur en* [illegible] *gronden voor de landbouw in de rijken van Soeracarta* [illegible]*ta* (Staatsblad 1856 No. 116);

[illegible]op Artt. 21, 29, 31 en 33 van het reglement op het [illegible] regering van Nederlandsch-Indië.

[illegible]gevonden en verstaan:

[illegible]lling van het bepaalde bij Art. 4, § *b*, Art. 6, § *b* en [illegible] c van het *Reglement betreffende de huur en verhuur van* [illegible]*ter den landbouw in de rijken van Soeracarta en Djocjo-* [illegible]blad 1857, No. 116), te verklaren:

[illegible] bij bedoelde kaarten moeten voldoen aan het bepaalde [illegible] de instructie voor de landmeters te Batavia, Sama-[illegible]rabaija (Staatsblad 1837 No. 3), en de blijken dragen [illegible] bevoegden gezworen landmeter te zijn opgenomen [illegible]igd.

[illegible] niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze [illegible]blad van *Nederlandsch-Indië* geplaatst en, voor zoo-[illegible] in de Inlandsche en Chinesche talen worden aange-[illegible]

[illegible]en beveelt voorts dat alle hooge en lage collegien en [illegible] officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem [illegible] de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zon-[illegible]ng of aanzien des persoons.

[illegible] *Batavia*, den 31sten Augustus 1858.

Chs. F PAHUD.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

[illegible] No. 97.)

[illegible]lijk besluit van den 4den Februarij 1858, No. 59, [illegible] dienst bij de fabriek voor de marine en het stoomwe-[illegible] *Soerabaija* benoemd:

[illegible]eur der eerste klasse, de heer *P. Essenius Greeff* en [illegible]eur der tweede klasse, de heer *G. H. L. van Oordt;* [illegible] met den eersten dag der maand volgende op die van [illegible] in Nederlandsch-Indië.

Civiel Departement.

Ontslagen:

[illegible]dienst, de ambtenaar op non-activiteit *H. G. J. van* [illegible]

Benoemd:

BIJ DE ALGEMEENE SECRETARIE.

[illegible] commies, de ambtenaar der eerste klasse, ter beschik-[illegible]an den algemeenen secretaris Mr. *J. A. van der Chijs.*

[illegible] commies, de geëmploijeerde op dat bureau *C. van den* [illegible]*berg.*

[illegible] VENDU-DEPARTEMENT TE BATAVIA.

[illegible] commies, de derde commies op dat kantoor *F. W.* [illegible]

[illegible] commies, de klerk op dat kantoor *E. J. Hanibals.*

[illegible]DEN RAAD VAN JUSTITIE TE TERNATE.

Ontslagen:

[illegible] vertrek, als leden *E. W. F. T. Preusser* en *C.* [illegible] *von Döring*, onder dankbetuiging voor de door hen [illegible]nig bewezen diensten.

Benoemd:

[illegible] *Amiot*, kapitein der infanterie, militaire comman-[illegible]dant.

Goedgekeurd:

[illegible] *dat door den Resident van Riouw* [illegible] SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE RIOUW,

is ontslagen:

[illegible] van vertrek, als lid, *H. Raat*, onder dankbe-[illegible] voor de als zoodanig bewezen diensten.

is benoemd:

[illegible] *F. Donleben*, kapitein, militaire commandant aldaar.

[illegible]ri Departement.

Verleend:

[illegible] verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den rid-[illegible] van het regiment Oost-Indische cavallerie *P. C. van* [illegible]

Benoemd:

[illegible] bij het 7de bataillon infanterie, de eerste luitenant [illegible] *J. Kraal*, van het bataillon.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

[illegible]almeesters, de adjudant onder-officier *G. H. Bos-* [illegible] de sergeanten *C. A. Oosthout* en *L. Berail*, respecti-[illegible] van het garnizoens-bataillon in de derde en eerste mili-[illegible] op Java, en van het wapen der artillerie.

[illegible]arine Departement.

Ontslagen:

[illegible]ek, eervol, uit 's lands dienst, de tweede teekenaar [illegible] fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soera-[illegible]

BEKENDMAKING.

De algemeene secretaris maakt bekend, dat *Franciscus Albertus Repont*, opziener der eerste klasse in de *Lima Poeloe*, in de residentie *Padangsche Bovenlanden*, gouvernement van *Sumatra's Westkust*, door overlegging van authentieke bescheiden bewezen heeft, ten regte genaamd te zijn *Franciscus Koks*, — en dat deze ambtenaar mitsdien voortaan in alle officiele stukken, met den laatsten naam en geenen anderen behoort te worden aangeduid.

BATAVIA.
den 30sten Augustus 1858.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.
Landmail van September.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 1ste mail-stoomer in September, den 9den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden, zullen worden gesloten op Woensdag, den 8sten September aanstaande:
a. des avonds te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz, enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De resident van Japara maakt bij deze bekend, dat op Zaturdag den 25sten September 1858, ten residentiekantore te Patti, des voormiddags te 9 uren, ingevolge het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), openbare uitbesteding zal worden gehouden van de leverancie van padi ten behoeve van de posterijen in deze residentie, gedurende het jaar 1859.

De reident van Kediri maakt bij deze bekend, dat op Donderdag den 30sten September aanstaande, des voormiddags te 10 uren, te zijnen kantore, onder nadere goedkeuring van het gouvernement, met in achtneming der bestaande voorschriften en overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), uitbesteding zal worden gehouden van verschillende leverancien in die residentie, gedurende het jaar 1859.

Op Donderdag den 30sten September aanstaande, des morgens te tien uren, zal, overeenkomstig het reglement op het houden van publieke uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), door den resident van Kediri, te zijnen kantore, onder nadere goedkeuring van het gouvernement, in het openbaar worden uitbesteed, de afvoer der producten uit de binnenlandsche pakhuizen van Trengalek naar Toeloeng Agoeng (Ngrowo), en van die te Blitar, Pare en Berbek naar Kediri, uit den oogst van 1859, tevens het vervoer van zout voor den tijd van één jaar, uit het verkooppakhuis te Kediri, voor de verkooppakhuizen te Pare, Berbek en Blitar.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 2 September, voor het woonhuis van wijlen den pangerang *Sarief Hamet*, op het Molenvliet, door *van Slooten, Morgan & Co.*

en

à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein, door *John Pryce Co.*

Op Vrijdag, den 3 September, voor het commissiehuis van Gebrs. *Roselje & Co.*

en

à 2 pCt. vendusalaris, op het plein der Javasche Bank, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Op Maandag, den 6 September, in een der recherchepakhuizen aan den Kleinen Boom, door *John Pryce & Co.*

Op Dingsdag, den 7 September, voor de toko van *W. Kuipers*, op Senin.

en

à 2 pCt. vendusalaris, op het plein der Javasche Bank, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de commissarissen te Banjoemaas, van wijlen den europ. fuselier *Zwolanck.*

Door de weeskamer te Soerabaija, van wijlen den heer *Wilhelmus Hendrikus van Ligten.*

Door de commissarissen te Salatiga, van wijlen den wachtmeester *Abraham Biegman.*

Door de commissarissen te Passoeroean, van wijlen den sergeant-instructeur der pradjocrits *Pieter Breek.*

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 28 tot en met den 31 Augustus 1858.

MARINE HOTEL. K. P. Haasnoot, van Amsterdam. — J. H. Fekkes, van Idem. — P. Schuurman, van Australie. — P. P. Wierin, van Rotterdam. — J. A. Knaap, van Nieuwediep. — Mejufvr. A. J. Soetens van Idem. — A. P. Soetens, van Idem — J. v. Emdem, van Idem. — J. Groneman, van Idem. — S. Gosenson en Echtgenoot, van Idem.

HOTEL DES INDES. L. D. Lucardie, van Batavia. — G. J. van Zijp, van Idem. — W. Bijleveld, van de Reede- — J. Steijn Parvé, van Idem. — D. L. Hodewijk Wijsen, van Belgie. — Lie Goe, van Buitenzorg. — F. S. Roell, van de Reede. — Lasch, van Batavia. — J. C. van der Putt, van Buitenzorg. — Kruseman, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. E. Stoehr, van Buitenzorg. — Aldinger, van Idem.

JAVA HOTEL. J. Rip, van Monte Fideo. — A. Soderbergh, van Gothenburg. — J. C. Rangé, van Singapore. — J. Abbink, van Liverpool. — J. A. van Boven, van Bandong.

Vertrekkende Personen.

De kapitein der infanterie *J. C. Steenbergen.*

Advertentiën.

Gehuwd:

H. J. HOP,
met
S. L. S. KROEGER.

BANDONG, 23 Augustus 1858. (2336)

Heden beviel van eene DOCHTER, *M. Bosch, Thieme.*

AMBOINA, 18 *Julij* 1858. (2463)

Bevallen van eene DOCHTER, *F. J. Peereboom, de Lange.*

BANJOE-BIROE, 23 *Augustus* 1858. (2477)

Bevallen van eene DOCHTER, *M. J. J. de Lange, Wiggers van Kerchem.*

BATAVIA, 25 *Augustus* 1858. (2466)

Bevallen van een' ZOON, *M. J. C. Hoorn, Doorschot.*

BANDJARNEGARA, 23 Augustus 1858. (2496)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *E. J. S. van Oijen, Neijs.*

SAMARANG, 25 *Augustus* 1858.
Eenige Kennisgave. (2500)

Bevallen van eene DOCHTER, *L. F. C. Wermeth, Klein.*

SAMARANG, 25 *Augustus* 1858. ([illegible])

Voorspoedig bevallen van een ZOON *M. C. van Henrik. Sibbold.*

WELTEVREDEN, *den* 26 *Augustus* 1858. (2462)

Voorspoedig bevallen van eenen welgeschapen ZOON, *U. O. Michel*, innig geliefde echtgenoote van

J. A. VAN OORT, 1ste *Luit. der Infant.*

REMBANG, den 26sten Augustus 1858. (2323)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *J. Kal, Young.*

BATAVIA. 27 Augustus 1858.
Eenige kennisgave. (2548)

Bevallen van eene DOCHTER, *J. C. L. de Kock, Hora, Siccama.*

BATAVIA, 28 *Augustus* 1858. (2510)

Bevallen van een' ZOON, *A. C. Janszen*, Echtgenoot van

J. M. ROSSKOPF.

BATAVIA, 28 *Augustus* 1858. (2328)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *G. Collet, Olland.*

BATAVIA, 29 Augustus 1858. (2342)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, ***J. M. W. Specht Grijp***, geboren *Humme.*

BATAVIA, (Rijswijks-Apotheek) 30 *Augustus* 1858. (2351)

Bevallen van eene DOCHTER, de echtgenoote van

E. NETSCHER.

BATAVIA, 31 Augustus 1858. (2547)

Te *Soerabaija* is op den 12den Augustus 1858 overleden, *Josephine Antoinette Mulder*, geliefde en diep betreurde gade van

B. P. MARTENS.

(2470) *Eenige kennisgave.*

Heden overleed in den ouderdom van zestien jaar en zes maanden, mijne dierbare echtgenoote HELENA EULALIA KRAUSS, na eene echtvereeniging van slechts vijf maanden en dertien dagen.

A. KOENEN,
1e. *Luitenant O. I. Kavallerie.*

SALATIGA, 17 *Augustus* 1858. (2499)

Wederom werd ons onderhart diep getroffen door het verlies van een onzer lievelingen. Onze oudste dochter, *Wilhelmina Eugenia Bianca*, oud bijna 17 jaren werd ons heden door den dood ontrukt.

C. F. J. JAEGER, en
F. JAEGER, *de Vries.*

BATAVIA 26 *Augustus* 1858. (2454)

HOUT-VENDUTIE.

Op Donderdag den 2 September 1858,
op het Heemradenplein, door
JOHN PRYCE & C°.
à 2 pCt. Vendu-Salaris,
van eene groote partij zware

DJATTIEHOUTEN BALKEN.

(2487)

VENDUTIE

Donderdag 2 September 1858,
voor het woonhuis van wijlen den Pangerang
SARIEF HAMIET
op het Molenvliet
door
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.

Van diverse Goud- en Zilverwerken, Diamanten en Brillanten, waaronder 3 brillanten Ringen van 7, 5 en 4 karaat, 1 Pending met 500 diamanten, Keizerlijke hoga; voorts nog diverse Krissen en Pieken met goud en zilver gemonteerd, waaronder bijzondere soorten van verschillende landen en plaatsen etc. 2507.

Vendutie

Vrijdag den 3den September 1858,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & CO.

van Boter en Kaas, Kramerijen, divers Glaswerk, fijne Madapollams, Katoen piqué, Sokken en kousen, Handschoenen, 15 kisten **imit: Batik Kain-Pandjangs en Slendangs enz. enz.** (2480)

Vendutie

Vrijdag, 3 September 1858,
à 2 pCt. Vendusalaris,
op het plein der Javasche Bank,
DOOR
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,
van 130 fraaije

SUMBAWA PAARDEN,

waaronder verscheidene bijzonder mooije spannen Wagenpaarden en Rijpaarden, pas aangebragt per het N. I. schip **Faidool Mobarrak.** (2525)

VENDUTIE

Op last van den Heer **Consul-Generaal** van Frankrijk zal
op Maandag den 6 September 1858,
in een der Recherche Pakhuizen aan de kleine Boom door
JOHN PRYCE & Co.,
verkocht worden à 4 pCt. vendusalaris
voor rekening van belanghebbenden de ondervolgende goederen, gelost en afkomstig van het Fransche schip **NICOLAS CÉZARD**, als
diverse **Provisien** en **Dranken**, waaronder
c.c. **400 Bl. Conserves.**
21 Vaten Spek.
26 » Meel.
21 » Beschuit.
16 » Wijn.

Verder **Stengen, Rondhouten, Ankers** en **Kettingen**, oud en nieuw **Touwwerk, 45 Zeilen, 1 Sloep, 1 Jol** enz. enz.
Alles te bezigtigen in bovengenoemd Pakhuis. (2508)

Op de Vendutie

van Maandag den 6den September 1858,
aan de kleine Boom, zal mede, op last van den heer Consul Generaal van *Frankrijk*, voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:
10 zakken **Koffij,**
42 Balen **Manilla Hennep,**
Eene partij do. do.,
2 pakken Rottan.
alles in beschadigden staat gelost van boord van het Fransche Schip *Nicolas Cézard.*
2535 JOHN PRYCE en Co.

Vendutie

op Maandag den 6 September 1858,
wegens vertrek ten huize van den
Heer A. Muller te Kebong Sirie, door
Gebr. ROSELJE & Co.,
van een' netten en wel onderhouden **INBOEDEL,** bestaande uit: Mahonijhouten Canapès, Fauteuils, Stoelen, Kasten, Consoles, Tafels, Ledikanten, Speeltafels, Spiegels, Schilderijen, Pendules, Lampen, Porceleinen Eet- en Thé-Serviesen, Pleet-, Cristal-en Glaswerk, Zilveren Lepels en Vorken, een dito modern Thé-Servies;
VOORTS:
3 spannen goed gedresseerde Wagenpaarden, een Vis-à-Vis, een Palanquin, een Handchais, Tuigen, een fraaije Collectie Bloemen in potten etc.
Op Zondag te voren te bezigtigen. (2538)

Consulat-Général de France.

Par ordre de M. le Consul-Général, il sera procédé le 6 Septembre courant, par MM.
JOHN PRYCE & CIE.,
pour le compte de qui il appartiendra, à la vente, au plus offrant et dernier enchérisseur, des marchandises avariées suivantes, provenant du navire de commerce le NICOLAS CÉZARD, Capitaine *Adam.*

10 balles de café.
42 balles entières de chanvre.
Une partie de chanvre représentant environ 20 balles défaites.
2 paquets de joncs.

Les dites marchandises à prendre à l'Entrepôt.
Le Chancelier du Consulat Général,
(2522) HENRY DU CHESNE.
Batavia, le 1er *Septembre* 1858.

VENDUTIE

Dingsdag, 7 September 1858,
à 2 pCt. Vendusalaris,
op het plein der Javasche Bank,
door
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,
van

100 fraaije KOEIJEN,

waaronder ruim **50 Melkgevende.**
(2526)

VENDUTIE

op Dingsdag den 7 September 1858.
Wegens vertrek voor de Toko van **W. Kuipers** *Passer-Senin.*
van diverse ***Tokogoederen***, als: Provisien en Dranken, Spiegels, Schilderijen, Jagtgeweren en kruid, Percussions, Lampen en Chitzen.
voorts:
TOKO MEUBELEN, als:
Stelling, leg en Staande kasten,
enz. enz. (2521

Vendutie te Soerakarta.

Op den 20sten September aanstaande en volgende dagen, zal ten huize van den Generaal-Majoor, waarnd. Resident van Soerakarta, Vendutie worden gehouden:

van deszelfs **netten en geconserveerden inboedel**, bestaande uit: ***fraaije mahonijhouten en andere moderne meubelen***, prachtige Spiegels en Schilderijen, Bronzen Kroonen-, Hang-, Tafel- en Muurlampen, groote porceleinen en kristallen Serviezen, Glaswerk, een brillant pleeten Plateau met Spiegelglas, verguld bronzen middenstuk met schoon bouquet, benevens eenig Zilver- en Pleetwerk.
Verder van eenige goede en fraaije **Rijtuigen**, en al wat verder tot eenen grooten inboedel behoort.
Soerakarta, den 23sten Augustus 1858. (2498)

Op een nader te bepalen dag,
zal in de maand September te Tjilatjap worden verkocht door tusschenkomst van het Vendukantoor aldaar en voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, de geredde goederen van het op de zeebank dwars van Karang Bollong, nabij Tjilatjap, verongelukt Ned. Ind. schip Hector, gevoerd geweest door J. C. Kruijmel, bestaande uit:
Rondhouten, Ankers, Kettingen, Zeilen etc., etc., en eindelijk het wrak zooals het aldaar is liggend of niet liggende met de ondermasten en een Ankerketting vooruit, uitstaande en lang 75 vadem.
(2546)

Op een nader te bepalen dag,
zal wegens vertrek publiek worden verkocht:
Een huis gelegen op het Koningsplein hoek van de Gang Scott.
Een huis gelegen in Gang Scott naast de Armeniaansche Kerk..
Een huis dito dito.
Een dito dito in de Gang Boentoeng (Koning...
allen verhuurd en inmiddels uit de hand te koo...
Nadere informatien te bekomen bij Mevrou...
Weduwe **Walshe**, Gang Scott en bij de onder...
kenden.
(2476) VAN SLOOTEN, MORGAN & C...

Bij Van der Meulen &...

Verkrijgbaar:
diverse soorten goede Champagne waaronder de ... Cliquot van het Echte Merk, verders Bourgo... Bordeaux Wijnen, als: Hermitage, Chambertin, ... Vougeot, Chateau la Fitte, Cantemerle, St. ... Medoc van Baour in Frankrijk en hier afgetapt, ... fust, Canon en andere soorten, differente Port-, ... en Rhijnwijnen, waaronder van Superieure kw... Likeuren van Fockinck, Bonekamps Bitter, Pom... Spiritus, van der Veens elixer, Mares quino, ... Cordial, Absenthe, en Kirschwasser, differente, ... Cognac, porter Bier op 1/4 en 1/2 fl., allsops ... diverse Hollandsche Bieren.

Ontvangen:
Een factuurtje
FRANSCHE GOUDEN CYLINDER HOROLO...
van GONTARD & Co., te *Parijs*;
loopende 18 dagen.
(2479) CASSALETTE en ...

Heden Ontpakt:
3 paren prachtige **Fransche Spie...**
IN RIJK VERGULDE LIJSTEN,
dimensien der glazen, 204 bij 120 Ned. ...
2481) Gebrs. ROSELJE en ...

Per Fransch Schip JESSORE,
Direkt uit Parijs ontvangen, een fact...
BRONZEN EN VERGULDE VOORWERPEN,
als: **Statuetten**, naar de model en van de bero... Meesters vervaardigd, Presse-Papiers, Coffrets, ... kers, Bougeons, Elégante Waaijers, Ecrans, ... Schildpadden Etagère-Voorwerpen, Surprises, ... res, Mosaique Toilet-Necessaires voor Dames.
EEN FACTUUR
naar den ouderwetschen stijl vervaardig eiken...
Likeur-Kelders, Lessenaars, Inktko...
Lepeldoosjes, enz.,
ECRINS met 18 zilveren Ruolz Couve...
accessoires, Mail-Koffers.
Bij
OLISLAEGER, *Juwelier en Goud...*
(2520) *Rijswi...*

E. RINCHON,

à reçu un grand assortiment **de Robes en ...**
de Parfumerie de la *Société Hygeni...*
(25...

TOKO RIJSWIJK.

Pas Ontpakt:
Net bewerkte **Tooneelkijkers, Lorgn...**
witte, groene en blaauwe **Brillen**, als ook ... voor oogziekten; **Manilla-Sigarenkokers** ... ten, oude **Manilla-Sigaren** No. 2 en No. 5.
(2530) J, C. SAYERS

Verkrijgbaar:

EIKEL DRAGONS,

voor Turksche Sabels.
2504) L. KUI...
Passer ...

Voor Heeren Marine Officieren
zijn bij den Ondergeteekende weder ontva...

Nieuw model Petten.

(2540) S. D. BRANDON.

PAPIER FAYARD ET BLAYN,
pour Rhumatisme, etc., etc.
Chez
(2532) Wm. SPECHT ...

PALEMBANGSCHE ROTTINGMATTEN
Bij
(2473) MUN...

Verkrijgbaar:

Alle soorten van Koorden, Franjes, Kwast... mede Garnituur voor Beurzen.
L. K...
(2503) *Passement...*

…ÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

…vec la permission de M. le Résident.

…NDREDI, 3 Septembre 1858.

…entation du Cinquième mois de l'abonnement.

…NORMA,

…d opéra en 4 actes, musique de *Bellini*.

… *l'Étoile du Nord*, opéra-comique. — *La Vie de Bohème*, drame.

…des coulisses pendant les représentations … répétitions est expressément interdite.

…pectacle commencera à 7 heures et demie précises.

Le Directeur-Gérant,
VAN KINSBERGEN.

…Volks-Leesbibliotheek

van de

…pij. tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indie.

…gemelde Inrigting is à *f* 2.— ver…ijgbaar gesteld het werk getiteld :

VOLKS-LETTERKUNDE.

Uitgegeven door

…Vriend van Armen en Rijken,

…ende onderscheidene verhalen op godsdien…ndig en wetenschappelijk gebied.

Namens de Commissie voor de Volks-Leesbibliotheek :
C. J. WESTERMANN, *Secretaris.*

…rijgbaar bij de Ondergeteekenden:

…liteit Samarangsche **Wagentuigen.**

VAN SLOOTEN, MORGAN en Co.

…URATIE van *F. TENTEE* geb. Joukes.

…CHILDPADSOEP.

…2den September zal, gedurende den loop van …ij de ondergeteekende verkrijgbaar zijn,

…te en nagemaakte SCHILDPADSOEP,

à Contant.

F. TENTEE.
geb. *Joukes.*

…den Ondergeteekende zijn diverse …len te koop, en wel tegen de vol… goedkoope prijzen :

…se soorten van Banket en Koek in stop…n . . . . à *f* 2,84
… Zuren in flesschen . » » 0,96
…, beste Kwaliteit in vaatjes » » 13,—
…aarsen, in kistjes, inhoudende …en . . . . à » 19,—
…lla-Sigaren No. 2 . » » 36,—
…amandelen, Krenten en Rozij… stopflesschen . . . à » 2,48
…micelli en Macaroni, in id. » » 2,—
…a Sucade, Ecorses d'Orange enz. … . . . . . . à » 1,60
…olade in pakjes van 1 pond » » 1,30
…tjesbier . . . » » 6,00
…d. idem (gekroonde Valk) » » 7,00
…irawijn No. 1 . . » » 24,—
…edanten in stopflesschen » » 2,72
…sche Hanglampen met katrol » » 28,—
…irawijn No. 2 . . à » 12,—
…se Rhijnwijnen in halve fles… . . . . . à » 7,60
…pagnewijnen in idem idem » » 13,—
…e Wijnen, beste kwaliteit » » 10,—
…enboter, in vaatjes . » » 10,—
…ntjes, in blikjes . » » —,96
…ac (John Alberty), in kistjes … dozijn . . . . à » 24,—
…en, diverse soorten, van *f* 15,— tot » 17,—

KAM BEENG,
Bazaar-Baroe.

…RTIMENT de laine, poudre de *Mr. Newbolt.*

Chez
M. JANET.

…tig dahlia-rood **VELOURS D'UTRECHT**

…et daarbij behoorend Passement.

Verkrijgbaar bij
Gebr. ROSELJE EN Co.

Siâpa soeka beli

…00 RINGIET BOERONG

dengan

…200 oewang mâs Blanda

…ama toewan
H. M. VAN DORP.

Eene kleine partij echte

HAVANVAH SICAREN,

verkrijgbaar:
(2485) ABEELEN, DENNISON EN Co.

OUDERS EN VOOGDEN.

Eene in Nederland, te 's Gravenhage gevestigde beschaafde Protᵉ. familie, die drie eigen kinderen gemanieerd opvoedt en doet onderwijzen, wenscht ook de zorg en opvoeding op zich te nemen van een paar kinderen van in Ned. Indie wonende **Ouders** of **Voogden,** welke alsdan op eene der voornaamste scholen in de residentie in verschillende talen en wetenschappelijke vakken onderwijs kunnen genieten en ter plaatsing op de militaire of burgerlijke academie te *Breda* of te *Delft*, dan wel, een van 's Rijks hooge scholen, kunnen worden opgeleid en gevormd, en zulks op *zeer aannemelijke voorwaarden.*

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij
(2471) H. M. VAN DORP, *te Batavia.*

DECORATIEN

voor ***Militaire Willems Ordes*** 3de en 4e klasse.
» ***Nederlandsche Leeuwen Ordes.***
» ***Eikenroon ordes.***
» ***Legioen*** van ***Eer*** en ***Leopolds ordes*** met Lint en in alle grooten.

Weder verkrijgbaar bij
(2541) S. D. BRANDON.

De Ondergeteekenden hebben de eer bekend te maken, dat hunne Toko steeds op ruimen schaal voorzien is van alle mogelijke soorten Provisien en Dranken, waarvan de puik puike kwaliteit door hen gegaurandeerd wordt.

(2514) VAN DER MEULEN & Co.
BATAVIA, 1 *September* 1858.

Mr. CARTER Jun. of London,
DENTIST.

Begs to announce his arrival in Batavia, *Hôtel des Indes.*

References:
DR. STEENSTRA TOUSSAINT.
» NEALE.
» ROSE.—*Singapore.* (2492)

De heer CARTER Junʳ. van Londen.
DENTIST.

Maakt bekend dat hij alhier is gearriveerd, in het *Hôtel des Indes.* (2491)

IEMAND, die een gedeelte van den dag ter zijner beschikking heeft, wenschte het ***bijhouden van boeken bij een of ander*** waar te nemen.

Reflecteerende gelieve zich onder lett. Z franco te wenden aan
2513 H. M. VAN DORP.

EENE JUFVROUW

bekwaam in het huishouden, wenscht als zoodanig bij eene familie geplaatst te worden.

Adres postkantoor Buitenzorg letter B, *franco.* 2501)

Eene geëxamineerde

ONDERWIJZERES,

pas uit **Holland** aangekomen, verlangt zoo spoedig mogelijk geplaatst te worden.

Nadere informatiën met *franco* brieven onder letter M. bij den Boekhandelaar
(2534). H. M. VAN DORP, *Batavia.*

OP VOORDEELIGE VOORWAARDEN

TE KOOP **Een HUIS**

op **BATOE-TOELIES,** bevattende zes Kamers, vele Bijgebouwen, ruime Stalling enz., allen van steen met pannen gedekt.

Te bevragen bij
(2467) Mr. TOLLENS.

TE KOOP voor *f* **875,**—

Een geheel nieuwe **BENDIE,** met Eng. Olie-bussen en Eng. Veeren, benevens drie hardloopende **Bendie-paarden** en Eng. Tuig met Pleet gemonteerd.

Nadere informatien te bekomen bij den Uitgever van dit Blad.
BATAVIA, 25 Aug. 1858. (2453)

TE KOOP
Eene complete

SUIKER-MOLEN,

bij
(2410) PAINE, STRICKER EN Co.

TE KOOP of TE HUUR:

Een HUIS en ERF te *Buitenzorg*, bijzonder geschikt voor eene kleine familie.

Adres bij
(2527) H. A. VAN DEN BOR.

KAMERS TE HUUR,

bij
(2494) E. RINCHON.

TE HUUR Een **HUIS**, op *Parapattan.*

Te bevragen bij
(2333) J. F. MEIJER.

Aan MALATI te *Samarang.*

Het door U gezonden en in het **6e** Deel, **4e** Aflevering, Pag. **370** van den ***Dageraad*** opgenomen gedicht, is een onvolledig uittreksel van *de Lamartines Chute d'un Ange.* (2511)

SUIKERFABRIJKANTEN

op billijke voorwaarden mededeeling van het geheim eener nieuwe *zeer voordeelige* en *eenvoudige* wijze van **Suikerbereiding,** wenschende te bekomen, gelieven zich met franco brieven, geletterd G, te adresseren bij
(2502 H. A. DES AMORIE VAN DER HOEVEN qq.

SPAARBANK.

Zitdagen 3 en 17 September.
(2455

BATAVIAASCH PRAAUWENVEER.

Een Vijfde Storting van 15%, zal in de eerste helft van *September* van de Aandeelhebbers gevorderd worden.

De Commissarissen,
W. POOLMAN.
(2583) W. CORES DE VRIES.

De Heeren **C. E. G. Büsing, L. A. H. Schröder, C. Schultze, H. H. G. Vaupel** en **C. F. E. Schwabe,** zijn sedert primo Julij jl., de deelgenooten der firma ***Büsing, Schröder & Co.,*** te Batavia en te Singapore, blijkens akte voor mij verleden den 23sten Julij jl., No. 124.

(2464 J. R. KLEIJN,
Notaris.

SUN FIRE OFFICE

Gevestigd te Londen sedert 1710.

De ondergeteekenden agenten van bovenbedoelde Maatschappij in deze gewesten, zijn bereid om tegen Brandschade te verzekeren, tegen de volgende premiën:

Gebouwen van steen met pannen gedekt gelegen in de steden, zoomede goederen in dezelve. . . . . ¼% 's jaars.
Gebouwen van steen met pannen gedekt, gelegen buiten de steden, en afgezonderd van andere gebouwen, zoomede goederen en meubelen, daarin aanwezig. . ⅓% »
Suiker en Koffij-Etablissementen.
Gebouwen van steen met pannen gedekt, zoomede Goederen, Producten, Machinerien, gereedschappen, enz. daarin aanwezig. . . . . ¾% »
Gebouwen van steen en hout of van hout alleen met pannen gedekt, zoomede goederen enz. daarin aanwezig . . . 1% »
Gebouwen van Hout, met sirappen gedekt, zoomede goederen enz. daarin aanwezig. 1½% »
Schepen, liggende ter reeden . . . . 1% »

2506 TOLSON, HUNT EN Co.

Boekhandel Lange & Co.

In Commissie ontvangen:

Eene uitmuntende zeer goeden toon gevende

PIANINO,

Uit de Fabriek van **PLEYEL** te Parijs.

Deze Pianino is van prima kwaliteit en voor het gebruik in Tropenlanden gemaakt.

Aanvragen van plaatsen buiten *Batavia*, franco aan
(2529) LANGE & CO.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Vertrekkende naar Europa *H. L. van Bloemen Waanders*, gemagtigden het Administratie kantoor *Tiedeman en van Kerchem.* 2545)

Door de Crediteuren in de insolvente-boedels van de chinezen ***Tjio Tjoenhoat*** en ***Oeij Tjingsiong,*** kan van af heden bij de Weeskamer alhier worden beschikt over een bedrag van respectievelijk 12% en 10% over het beloop hunner schuldvordering.

Namens de Weeskamer:
De Secretaris,
J. C. SCHMIDT.
BATAVIA, *den* 30*sten Augustus* 1858. (2488)

De ondergeteekenden Officieren en verdere passagiers aan boord van het barkschip **ZEELUST,** is het eene aangename taak, door deze openlijk hulde toetebrengen aan den gezagvoerder den heer **J. A. Knaap,** voor de heusche behandeling, welwillendheid en voorkomendheid, die zij van hem gedurende de reis naar *Java* hebben ondervonden.

Zij wenschen dat deze verklaring, gepaard aan eene doelmatige inrigting voor de passagiers, tot aanbeveling moge strekken bij een ieder, die de reis van of naar *Java*, eventueel onderneemt.

Ter reede van Batavia den 29 *Augustus* 1858.

C. J. SOETERS GOSENSON *Kapt. & Echtgen.*
VAN EMDE, 1e *Luit.*
A. P. SOETENS, 2 *Luit.*
Dr. J. GRONEMAN.
Mejufvr. H. J. SOETENS. (2524)

STOOMGELEGENHEID.

Naar Samarang, Soerabaija, Makasser, Timor en de Molukkes,
24 uren na aankomst der Overlandmail.

Naar Pontianak en Singkawang,
omstreeks den 8sten September a. s.
Nadere inlichtingen te bekomen bij
W. CORES DE VRIES.
BATAVIA, 28 *Augustus* 1858. (2486)

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Ned. snelzeilend Campagne fregatschip

KANDANGHAUER,

gevoerd door kapt. W. ZEELT,
hebbende uitmuntende inrigtingen tot overvoer van Passagiers.

Adres bij den Gezagvoerder, te Soerabaija bij de heeren Schimmelpenninck en Co. en alhier bij
de Agenten
(2459) HAAGER EN SCHUURMAN

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch Campagne Barkschip

JACOBA EN CHRISTINA,

gevoerd door kapt. J. C. BERK.

Dit schip is uitmuntend ingerigt en uitgerust tot overvoer van Passagiers en voerende een' bekwamen scheepsdokter.

Genoemde Bodem zal na in den Oosthoek beladen te zijn, omstreeks begin van October de reis van hier aanvaarden.

Adres bij den Gezagvoerder, te Samarang bij de heeren *Dorrepaal en Co*, te Soerabaija bij de heeren *Schimmelpenninck en Co.* en alhier bij
de Agenten
(2460) HAAGER EN SCHUURMAN.

Met het nieuw gebouwde Ned. Clipperschip

NOACH, Kapt. P. WIERICKX,

wordt Passage naar Nederland aangeboden.

Deze bodem speciaal voor den overvoer van Passagiers ingerigt, beveelt zich door zijne ruime luchtige kajuit en hutten bijzonder aan. Verder is dit Schip voorzien van alles wat er toe bij kan dragen om het verblijf aan boord aangenaam te maken; heeft eene doelmatige ingerigte badkamer en voert een geëxamineerd scheepsdocter.

Nadere informatien zijn te bekomen *alhier*, te *Samarang* en te *Soerabaija* bij
de Agenten
(2544) B. KOPERSMIT EN Co.

VRACHT EN PASSAGE NAAR SOURABAIJA,

wordt aangeboden met het Nederl. Clipperschip **NOACH,** om tegen den 5den dezer te vertrekken.
Informatien bij *De Agenten*
(2543) B. KOPERSMIT EN Co.

Passage naar Nederland.

Wordt aangeboden met het snelzeilend en tot den overvoer van Passagiers bijzonder doelmatig ingerigt Nederlandsch Barkschip

LUCONIA,

kapt. **C. J. D. HULTSHOFF,**
voerende eenen geexamineerden scheeps dokter.

Nadere informatiën te Soerabaija bij de heeren *J. F. van Leeuwen en Co.*, den gezagvoerder, of alhier bij
de Agenten
(2519) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co.

Passage naar Nederland.

Wordt aangeboden met het snelzeilend en tot den overvoer van Passagiers bijzonder doelmatig ingerigt Nederlandsch Barkschip

CHRISTIAAN HUIJGENS,

kapt. **J. VAN KATWIJK.**

Nadere informatiën bij de heeren *Wermuth en Co.* te Samarang, *J. F. van Leeuwen en Co.* te Soerabaija of alhier bij *de Agenten*
(2518) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co.

Passage naar Nederland.

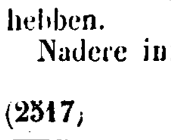

Met het snelzeilend en tot den overvoer van Passagiers uitmuntend goed ingerigt Nederlandsch barkschip

VRIENDSCHAP,

kapt. **T. BUIJS,**
bestaat voor enkele personen nog gelegenheid tot passage naar Roterdam.

Genoemde Bodem voert eenen geexamineerden scheeps dokter en zal het vertrek van hier medio dezer plaats hebben.

Nadere informatiën bij
de Agenten
(2517) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co.

Vracht en Passage naar SINGAPORE.

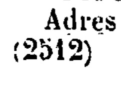

Per Nederl. Bark **VRIJHANDEL,** kapt. **W. Leverstein,** om spoedig te vertrekken.
Adres bij *de Agenten*
(2512) PITCAIRN, SYME EN Co.

VRACHT EN PASSAGE NAAR TJILATJAP.

Wordt aangeboden per het Nederlandsch Barkschip

LOOPUIT,

kapt **J. HARING,**
om op 5 September derwaarts te vertrekken.
Adres bij
de Agenten
(2516) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co.

Passage pour France

Le bon et beau Navire français le

JESSORE

Capne **GACHET,**
partira de **Batavia** pour **Bordeaux** touchant à **Padang** dans la première quinzaine d'Octobre.

Ce Batiment, du port d'environ 800 tonneaux est parfaitement disposé pour le bien être des passagers. s'Adresser pour frêt aussi aux
Agens
(2489) J. CEZARD ET Cie.

Met het nieuw gebouwd extra snelzeilend en voor den overvoer van Passagiers behoorlijk uitgerust Nederlandsch Barkschip

KRIMPENERWAARD,

Kapitein **J. SPEENHOFF,** wordt Passage naar Nederland aangeboden. Dit Schip is voorzien van uitmuntende inrigtingen en vertrekt omstreeks 10 September van hier.

Nadere inlichtingen te bekomen bij den Gezagvoerder in het Java-Hôtel en bij
de Agenten
(2495) MACLAINE, WATSON EN Co.

VRACHT EN PASSAGE NAAR SOURABAIJA.

Wordt aangeboden met het

NEDERLANDSCH SCHIP

EUROPA,

kapt. J. G. TROMP,
om in het laatst der volgende week te zeilen.
(2484) REIJNST EN VINJU.

BATAVIA.

Zondag namiddag, omstreeks 6 uren, werden Batavia's ingezetenen door het slaan op de tongtong opgeschrikt en vernamen weldra, dat er eene soort van amok nabij de Batoe-Toelis plaats vond. Deze werd verwekt door een drietal beschonken inlandsche militairen, doch sleepte geene ernstige gevolgen na zich.

Bescheiden opperen wij de vraag, of het niet voor de algemeene rust en veiligheid wenschelijk zoude zijn, dat, ook buiten het kampement, waar dagelijks infanterie-patrouilles kruisen, des Zondags eene cavalleriepatrouille in de voorsteden van Batavia rondging, dewijl toch die dag de gewone uitspanningsdag voor de militairen is en deze dus meer dan anders in de gelegenheid zijn, onrust en wanorde te verwekken.

— Den 28sten Augustus kwam alhier ter reede het Nederlandsche schip *Zeelust*, gezagvoerder J. A. Knaap, aan boord hebbende een detachement suppletie-troepen, sterk 125 onderofficieren en manschappen, onder geleide van den kapt. van het Nederl. leger Soeters Gosenson, medegeleiders de 1ste luit. der infanterie van Emde, de 2de luit. van dat wapen Soetens en de officier van gezondheid Groneman.

Het gedrag van dit detachement, den 8sten Mei ll. te Nieuwe Diep ingescheept, dat het verlies van een der manschappen te betreuren had, wordt als uitmuntend geroemd.

Deze troepen zijn den volgenden dag ontscheept en, na op de werf op de gebruikelijke wijze onthaald te zijn, naar de voor hen bestemde kazerne op Weltevreden gemarcheerd.

— Den 28sten dezer is alhier naast het civiel- en militair gevangenhuis, voor het front der garnizoensparade, het vonnis ten uitvoer gelegd aan den fuselier Wonodrono No. 59079. Bij gouvernements besluit van 16 dezer, No. 22, is hem gratie geschonken van de straf des doods met de koord, met verandering dier straf in die van 40 rottingslagen en dwangarbeid aan den ketting voor den tijd van 20 achtereenvolgende jaren, voorafgegaan door tentoonstelling onder de galg, gedurende een half uur, en zulks ter zake, dat hij te Borneo eene inlandsche vrouw heeft doodgeschoten.

Preanger-Regentschappen. In de maand Augustus zijn hier zware regens gevallen.

In het district *Tjidammer*, regentschap *Tjiandjoer*, traden verscheidene rivieren buiten hare oevers, waardoor eene menigte boomen omvergevallen en gewassen vernield zijn.

Op zes heuvels hebben aardinstortingen plaats gehad. De rivier *Tjiderema* is, ten gevolge der aardstorting van den heuvel *Passir Tangkil*, en daardoor gevormden dam in haren loop gestuit geweest.

Zes kampongs zijn den 16den Augustus, na het doorbreken van den dam, overstroomd, waardoor 21 huizen, zoomede 21 gevulde padischuren door den stroom zijn medegesleept.

In den nacht van den 21sten op den 22sten Augustus woedde een vrij hevige brand op het thee-etablissement *Parakansalak*. De fabriek, het woonhuis van den opziener benevens eenige andere gebouwen, zijn in de asch gelegd, alsmede 6000 pd. *natte*, en 1500 pd. *drooge* thee.

De schade van het geheel wordt begroot op *f* 10,000. De brand wordt toegeschreven aan onvoorzigtigheid of nalatigheid van een der theebereiders (toekang pangang.

Eene noodfabriek is den daarop volgenden dag daargesteld, zoodat de werkzaamheden niet belemm...

Celebes en Onderhoorigheden. Volgens de berigt... de maand Julij, is, over het algemeen, de oogs... rijst, djagong en gierst in dit Gouvernement al...

De waterleiding in de *Zuider-districten* is in die... 238 ellen gevorderd. Zij heeft thans eene le... 435 Ned. ellen.

Amboina. Gedurende de maand Julij heeft ... bijna aanhoudend geregend.

De stand der nagelcultuur is over het algem... delijk, ofschoon in onderscheidene aanplantin... jonge vruchten afvallen door den regen.

Van *Menado* ontvangen koffijzaad is in de ... *Hila* en in het *Ceramsche*, zoowel onder *Sapar...* onder *Hila* geplant.

De bevolking van *Amboina* begint zich toe... op de cacaocultuur.

De klappercultuur wordt zooveel mogelijk aan... digd.

Op *Ceram* neemt de aanplant van tabak, m... aardvruchten toe.

Banda. Het weder kenmerkte zich hier, ge... de maand Julij, door aanhoudende soms hevige ... uit het zuidoosten, vergezeld van zware rege...

Deze weêrsgesteldheid is zeer nadeelig voor de ... cultuur, en heeft bereids vele jonge en onrijpe vr... doen verrotten en afvallen.

De notenpluk heeft in de onderscheidene per... uitzondering van het eiland *Aij*, over de maan... bedragen 4,981,855 pitten, uitmakende omstreeks ... ponden noten en 9,964 ponden foelie.

Ternate. Het weder bleef hier gedurende de ... Julij guur en regenachtig.

In den morgen van den 4den dier maand, om... 7 uren, werd een vrij zware schok van aardbeving ... genomen, in de rigting van het zuiden naar het ... den, waardoor eenige gebouwen zijn beschadigd...

Deze aardbeving is gelijktijdig op *Batjan* waarge...

Op den 26sten dier maand zijn hier van *Soe...* negen menschen van het eiland *Kisser*, een der ... *wester-eilanden*, aangebragt, wier praauw op de ku... *Soela-Tahabo* was stuk geslagen.

Omstreeks de helft van April waren zij met ... ven personen van *Kisser* vertrokken, om op Portu... *Timor* levensmiddelen in te koopen.

Een dag na hun vertrek werden zij door hevi... delijke en zuidwestelijke winden beloopen, die ... dagen aanhielden en hen geheel van hunne koe... dreven.

Na eenige dagen zwervens en door honger e... afgemat, waardoor zij niet meer in staat ware... eenige krachtsinspanning, werd hunne praauw ... kust van *Soela-Taliabo* verbrijzeld; vijf hunner k... daarbij in de golven om.

Op deze onbewoonde kust bragten de overigen ... dagen door, zich voedende met wortels en kruiden, ... zij door de kruiskorrakorra van *Soela-bessi* werden ... dekt en naar de hoofdplaats van het eiland gebr...

De Salahakan (stedehouder) van Z. H. den Sulta... *Ternate* verpleegde hen met de meeste zorg en ... hen, nadat zij van hun doorgestaan lijden herste... ren, naar *Ternate*.

Gedurende hun verblijf te *Soela-bessi* en op d... naar *Ternate* stierven nog twee hunner medgezel...

De schipbreukelingen zouden in de gelegenhe... steld worden naar *Kisser* terug te keeren.

Menado. — De berigten over de maand Junij ... zen het volgende:

Met uitzondering van eenige drooge dagen ... aanvang van deze maand, bleef de regen allerw... wisselend aanhouden.

Op den 4den, des morgens om zeven uren, ha... vrij sterke aardbeving plaats.

De resident deed tusschen den 5den en 18den ... inspectiereis door een groot gedeelte der *Minahassa* ... bezocht bij die gelegenheid op nieuw de zuidelijke ... negorijen. Zoowel met betrekking tot de weg... tot den landbouw en den toestand der negorijen he... zigtbaar vooruitgang.

De koffij van de zuidelijkste negorijen zal w... over een afstand van 24 palen met karren naar ... *rang* kunnen worden afgevoerd.

De toestand van den landbouw is, over het alge... zeer gunstig, met uitzondering in de afdeeling ... waar de muizen eene niet onbelangrijke hoeve... rijpende padi hebben vernield; overigens wordt ... wege een overvloedige oogst van dit graan te ge... gezien. Aan de stranden is het padisnijden grooten... afgeloopen en in de bovenlanden is men daarmede ... gonnen.

De koffijpluk was aanzienlijk.

De cacaoboomen werpen dit jaar in sommige str... der *Minahassa* een bij uitstek deugdzaam product...

Van de sedert een paar jaren ingevoerde teelt ... zoogenaamde *Preanger* boonen, waarmede de bevol... zeer is ingenomen, bestaan uitgestrekte aanplant... en is reeds eene groote hoeveelheid ingezameld.

Den 8sten Junij hebben twee rooverspraauwen ... *Tandjong-Arakan* op de kust van *Tanawanko* een ... visscherspraauwen en een inlander geroofd, die ... reeds den volgenden dag uit de handen der zeerob... wist te ontsnappen.

In de eerste helft der maand Mei vielen te *Goro...* aanhoudend zware regens, vergezeld van onweersb... en niettegenstaande sterke zuidoostelijke winden.

Op den 17den, 20sten, 21sten, 24sten en 31sten ... maand werden daar aardbevingen waargenomen, ... van die op den 21sten en 31sten buitengewoon ... en langdurig waren.

Het vooruitzigt op den padioogst bleef ongunstig ... miloe, het gewone voedsel, is overvloedig en men ... met het aanplanten daarvan voort.

Verscheidene rooverspraauwen verontrustten de ... van *Kwandang*. Zij geraakten aldaar slaags m... Boeginesche handelspraauwen van *Dongala*, die ... ganschen dag wederstand, door de vlugt ontkwamen. De roovers vervolgden verscheidene andere praauwen en doodden in eene der ontmoetingen een ... hoofd (majoor) van *Limbotto*, terwijl andere inlan... met achterlating van praauwen en goederen, onts... ten.

(*Jav. C...*)

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 1 September 1858, No. 70.

Samarang, 28 Augustus. Den 23 Augustus kwam in handen der Policie alhier een Recepis groot *f* 100,— dat alle kenteekenen droeg valsch te zijn, en die daags te voren door een Maleijer, afkomstig van Banjermasin, aan het Geldkantoor ter verwisseling was aangeboden. Genoemde Maleijer heeft, bij het voorloopig onderzoek door de policie ingesteld, zijne schuld bekend, en is dien tengevolge in verzekerde bewaring gehouden. Nog is in handen der Policie gekomen een recepis van ..., Dingsdag II. door Mr. v. R. alhier, in een brief per post uit de residentie Japara, ontvangen; de policie doet omtrent onderzoek.

Den 25 Augustus viel een Javaansch meisje, circa ... jaren oud, in de kampong Galisari in een put, en is jammerlijk verdronken.

In den morgen van den 26sten dezer, omstreeks ... uren, begaven zich van hier, onder voorgeven van te gaan spelevaren, 3 Flankeurs (Franschen met eene tambangan naar de reede. Na eene poos varens, toen de Inlandsche opvarenden, 3 in getal, willende terugkeeren, zich gereed maakten om het zeil intenemen, verzetten de Flankeurs zich hier tegen en dreigden hen met het mes, waarop de Inlanders over boord sprongen, en door zwemmen trachtende te redden, hetgeen hun, na ongeveer 4 uren gelukte, toen zij door eene praauw werden opgenomen.

Tot heden is de Tambangan niet teruggekeerd, en is, naar wij vernemen, de Kruisboot tot hare opsporing uitgezonden.

27 *Augustus*. Op zekere Mevrouw P. alhier is eenige dagen geleden, poging tot vergiftiging gepleegd, door vermenging van het vergift met de thee en het brood en water, tot haar gebruik bestemd. Bij het voorloopig onderzoek is gebleken, dat er zware vermoedens bestaan op hare bediende, de Inlandsche vrouw *Sari*, die echter tot dus verre de misdaad hardnekkig ontkent. Mevrouw is nog aan de gevolgen lijdende, doch er bestaat hoop op spoedig herstel.

(*Sam. Court.*)

Soerabaija, 25 Augustus. Van eene geachte zijde ontvangen wij het navolgende verhaal.

De veelvuldige ongelukken, die in deze gewesten den mensch, door aanvallen van verscheurend gedierte, veroorzaakt worden, zijn onlangs door een vermeerderd, dat in afgrijselijkheid niet ligt zijne weerga zal vinden. Drie Javanen hadden zich, om schildpadeijeren te zoeken, naar het nog geheel woeste zuiderzeestrand van het regentschap Malang begeven; bekend met de hen dreigende gevaren, waren zij alle drie welgewapend: eene voorzorg, die maar al te zeer bleek noodig te zijn. Onverhoeds werden zij, nog op lichten dag, door een koningstijger aangerand, doch gelukte het den moedigen Javanen, den aanval van het roofdier af te weren, zoodat dit zich naar de wildernis terug trok en zij zich als beveiligd waanden. Doch het duurde niet lang, of een hunner, werd op een onbewaakt oogenblik, wederom door het monster besprongen, dat zijne tanden in den romp van zijn slagtoffer sloeg. Op het hulpgeschreeuw van dezen, schoten zijne beide makkers onmiddelijk ter hulp, en gelukte het aan hunne vereenigde pogingen, het ondier in weinige oogenblikken te dooden. Bij den doodstrijd schijnt den tijger, die zijne prooi niet had losgelaten, de klem te hebben bevangen. De ongelukkige Javaan althans, die door hem was aangegrepen, bleef in zijn vreeselijken muil vastgeklemd, zoodat aan zijne makkers niets anders overbleef dan — men kan zich voorstellen, onder welke martelingen van den aangevallene — het hoofd van den romp des tijgers te scheiden. Doch ook dit baatte niet; het gelukte niet den muil te openen, zoodat na twee dagen de dood een einde maakte aan het lijden van den armen Javaan, die voortdurend in de reeds tot bederf overgaande kaken van het monster beklemd bleef. Kan men zich eene ergere foltering voorstellen?

(*Oostpost.*)

Soerabaya. 26 Augustus. Men meldt ons van *Palembang* dd. 14 Augustus:

Donderdag, den 5den dezer, kwam alhier op de reede Z. M. stoomschip *Celebes* en de Nederlandsche bark *Wilhelmina Lucia*, de laatste aan boord hebbende eene Europesche compagnie benevens eenige sappeurs en twee officieren met hunne bediening, onder commando van den kapitein der Infanterie Hormann, die zich heden ... inschepen naar Moeara Roepit, om aldaar de ... te dekken en een inval der Djambinezen te beletten, terwijl de *Celebes*, waarschijnlijk morgen, met den Resident naar Muntok zal stevenen, om zich te voegen bij Z. M. stoomschepen *Groningen*, *Admiraal van Kinsbergen* en *Onrust*, met drie compagnien Infanterie, onder commando van den Majoor Lange, ten einde zich naar Djambi te begeven. om aan de jongste verwikkelingen met den Sultan een einde te maken. Naar men verneemt, zal den Sultan nog twee dagen tijd worden gelaten, om de zaak in der minne te schikken en is de civiele leiding der expeditie geheel overgelaten aan den Resident van Palembang.

Ofschoon men de zaken hier met den meesten spoed behandeld, heeft men toch ettelijke dagen op de noodige koelies, die uit afgelegene districten moesten komen, moeten wachten. Ook zullen er nog verscheidene dagen verloopen, eer de kapitein Horrmann met zijne manschappen te Roepit zijn kan, voor welk tijdstip men niet verwacht, dat er met den Sultan van Djambi onderhandelingen zullen worden aangeknoopt.

(*Soer. Ct.*)

Bezoeki, 25 Augustus. Van goeder hand vernemen wij, dat den 22sten dezer, op de hoogte van Melatten, district Djati, in deze residentie gelegen, op ongeveer ... mijlen afstand van het zeestrand, eene praauw tambangan door eene hevige windvlaag is omgeslagen. De praauw, waarop zich de Djuragan *Pa Roekir* met ... opvarenden en 60 passagiers, waaronder 20 vrouwen alsmede 2 paarden bevonden, kwam van Madura en was naar Probolingo bestemd.

Gelukkig kwam kort daarop eene nabij zijnde praauw ter hulpe, welke het gelukte 9 menschen te redden en die daarna hare reis naar Probolingo heeft vervolgd.

Verder heeft het inlandsch bestuur van Djati vele pogingen tot redding der overige schipbreukelingen gedaan, met het gelukkig gevolg, dat 44 passagiers, waaronder 10 vrouwen, de gezagvoerder en 4 opvarenden behouden aan wal zijn gebragt en mede het lijk van een jong meisje is opgevischt.

De overige 6 vrouwen, een kind en 2 paarden worden nog vermist.

De wedono van Djati heeft inmiddels de noodige bevelen tot verdere opsporing der ongelukkigen gegeven.

(*Pas. N. en Adv.-Bl.*)

NEDERLAND.

Dedemsvaart, 5 Julij. Door den schipper Drost alhier, die met zijn vaartuig van Amsterdam is geretourneerd, wordt het volgende verhaald: Toen hij zich in de Zuiderzee bevond, zag hij van verre iets drijven, dat hem voorkwam menschen te zijn. Dadelijk stevende hij er naar toe en zag drie personen op eene omgekantelde sloep dobberen. Onmiddelijk wierp hij hun een goed touw toe, dat door twee werd gegrepen, terwijl de derde misgreep en in zee viel, die dan ook waarschijnlijk eene prooi der golven zou zijn geworden, indien niet de knecht van den schipper hem dadelijk was nagesprongen, en de zelfvoldoening had den ongelukkige weder levend aan boord te brengen.

Rotterdam, 7 Julij. Heden morgen, omstreeks 5 uren, barstte te Katendrecht, op de boerderij, toebehoorende aan Klaas Oosthoek, een hevige brand uit; de vlammen vertoonden zich het eerst in de schuur en deelden zich al spoedig aan al het nevenstaande mede, zoodat de geheele boerenwoning letterlijk eene prooi der vlammen is geworden; behalve een partijtje tarwe en garst, was alles tegen brandschade verzekerd.

ENGELAND.

Het cabinet van *St. James* heeft een nieuw voorstel ingediend, dat in het bestuur van Nieuw-Caledonie voorziet tot aan het einde van 1862. De grenzen der kolonie zijn bepaald; zij bevatten het Koningin-Charlotte-eiland en bijna al de naburige eilanden. De koningin is gemagtigd, een zaakgelastigde te benoemen, belast met de administratie van het bestuur der kolonie en met de invoering van plaatselijke wetten en besluiten.

De *Globe* meldt, dat eene deputatie, betrekkelijk de kwestie van de Hudsonbaai, den 8sten Julij, eene zamenkomst met graaf Derby heeft gehad. Zij vroeg de afschaffing van het monopolie der Hudsonbaai-compagnie, met het doel om de landen aan deze baai voor de kolonisatie te openen. De HH. *Roebuck*, *Wyld*, *lord Bury* en de *graaf van Derby* hebben ophelderingen gegeven, zonder daardoor het gouvernement te verpligten, het voorstel van Sir *E. B. Lytton*, met betrekking tot de vestiging van eene kolonie in Nieuw-Caledonie, aan te halen, als aanduidende den weg, dien het gouvernement, naar alle waarschijnlijkheid, zal nemen.

— De koningin van Engeland heeft, den 6den Julij, een groote revue gehouden over een Corps van 20,000 man van alle wapens, in het kamp van Aldershot. Een eerewacht, gevormd uit détachementen van het 10de reg. huzaren en het 4de dragonders, bevond zich aan het station te Farnborough, onder bevel van kolonel Kennedy, om er den maarschalk hertog van Malakoff te ontvangen, die 's avonds voor de revue was aangekomen en gesoupeerd had met de koningin en prins Albert.

Gedurende de revue en de manoeuvres, heeft de maarschalk Pélissier bestendig de koningin vergezeld. Op het oogenblik, dat de infanterie carrés formeerde, is hij met prins Albert naar de vlakte gegaan, en hebben zij in het centrum van een regiment plaats genomen. Prins Albert heeft, op de vriendelijkste wijze, al de gevraagde bijzonderheden aan den maarschalk medegedeeld, die door de muzyk werd begroet, met het air: *partant pour la Syrië*.

— De Engelsch-Oostindische compagnie, zegt de *Moniteur de la Flotte*, van den 10den Junij, zal een établissement vestigen op de Moussah-eilanden, gelegen aan den ingang van de baai van Tadjoura, in de Roode zee. Deze eilanden behooren haar in vollen eigendom, krachtens den koop, in 1847 gesloten. Zij hebben het voordeel, een uitstekend goede natuurlijke haven te bezitten, die nog verbeterd zal worden door een ensemble van reeds lang besloten werken.

De compagnie is, zegt men, in onderhandeling, om het regt te verkrijgen, zich geregeld te vestigen op het eiland Camaran, gelegen tegenover Hodeida, en daar een telegraafstation zal worden. Dit eiland heeft nog daarenboven het voordeel, zeer goede bronnen en putten te bezitten, waardoor men établissementen, die er gebrek aan hebben, van water zal kunnen voorzien.

De Mussah-of Moussah-eilanden zijn gelegen op de kust van Afrika, niet verre van Zeyla (11° 22' NB. en 41° 9' O. L. van Parijs), aan den ingang van de prachtige haven Goubut-Rharab, in de baai van Jiboutil. Aan de noordkust dezer baai ligt de stad Tadjoura, op 11° 46' NB. en 40° 33' O. L. van Parijs. Het land is vruchtbaar genoeg, maar de bewoners zijn wild.

Het eiland Camaran, op 14° 47' NB. en 40° 39' O. L. van Parijs, is 11 mijlen lang en 4 breed. 't Heeft een goeden ankergrond en bevat zeven of acht dorpjes.

— Men leest in de *Scindian* van 10 April:

„Wij vernemen uit eene zekere bron, dat de engelsche zending te Hérat door den heer Murray is teruggeroepen, en dat zij Téhéran zal moeten verlaten, om naar Indië terug te keeren. In Julij zal zij te Bombay zijn. Het schijnt, dat het gouvernement besloten heeft, Hérat in Persie te verlaten, en de nakoming van het tractaat niet te eischen. Dus heeft de oorlog met Persie en de groote kosten van menschen en geld tot niets geleid. Voor de onafhankelijkheid van Hérat hebben de Engelschen gevochten. Wat zal Dost-Mohammed van ons denken? Wat zal Rusland, na zulk een bewijs van zwakheid niet beproeven? Wij kunnen het van de zijde des engelschen gouvernements niet anders noemen. 't Is vreeselijk te denken, welke besluiten de europesche mogendheden uit dezen maatregel zullen trekken, zij die met zooveel afgunst waakten over den oorlog met Persie. Dost-Mohammed, wiens eenige hoop Hérats onafhankelijkheid was, zal genoodzaakt zijn, zich aan Persie te onderwerpen, of zijn land zal zich voortdurend in een staat van verwarring bevinden, zonder de minste kans, door de Engelschen ondersteund te worden."

Deze opmerkingen zijn van een engelsch schrijver, wien wij er voor verantwoordelijk laten.

FRANKRIJK.

Parijs, 9 Julij. Men verhaalt, dat lord *Cowley* en graaf *Walesky* gisteren, te Etiolles, met elkander hebben beraadslaagd over de eerste schikkingen, nopens het bezoek van koningin Victoria te Cherbourg.

— De bevestiging, door de engelsche bladen gegeven, van de reis der koningin naar Cherbourg, schijnt in Engeland de openlijke meening verwonderd en tevens voldaan te hebben. Men schrijft van Londen, dat, volgens in omloop zijnde geruchten, de koninklijke familien van Pruissen en van België, en zelfs de keizerlijke familie van Oostenrijk, bij deze groote zee-plegtigheid vertegenwoordigd zouden zijn. Men schrijft dit resultaat aan de tusschenkomst des konings van België toe.

— Wij lezen in de *Union* van Dinant: keizer Napoleon en keizerin Eugenie komen, met een gevolg van 34 personen, omstreeks den middag van den 18den Augustus te dezer plaatse. Men hoopt, dat H. H. M. M. ongeveer twee uren in onze stad zullen kunnen blijven, waar de bevolking van het arrondissement, vereenigd met die der stad, zich zal beijveren, om op dien doortogt hun de betuiging hunner toegenegene gevoelens toe te brengen. De doortogt des keizers door onze omstreken is een groote gebeurtenis voor het land. Men moet tot aan de 16de eeuw opklimmen, om in de plaatselijke geschiedenis de sporen van de reis eens franschen vorsten naar Dinant te vinden.

„Dingsdag, 23 Mei 1570" zeggen de kronykschrijvers van dien tijd, „kwam *Karel* IX, koning van Frankrijk, hebbende bij zich zijne moeder en zijn broeder (later Hendrik III), den hertog van Mayenne en verscheiden cardinalen, in de stad Dinant, waar hij sliep. Den volgenden dag geleidden de adel, de geestelijkheid, de burgers en een groote menigte volk den monarch tot aan de Bogt, waar het volk van St. Malo hem wachtte, in booten gezeten, versierd met standaards, baanderollen en oriflammen.

Keizer Napoleon III volgt niet denzelfden weg als koning IX; hij gaat te land van Dinant naar St. Malo; veertig postpaarden zijn reeds in 't hotel de Bretagne besteld voor de dienst van H. H. M. M. en gevolg.

— De *Moniteur du Calvados* meldt, dat H. H. M. M., op den avond van hun verblijf te Caën, het bal, hun door de stad aangeboden, aangenomen hebben.

— Men verneemt uit Constantinopel het volgende nopens de drie eerste zittingen van de Parijsche conferentie.

De eerste zitting was alleen gewijd aan het onderzoek der geloofsbrieven en het vervullen der gewone formaliteiten van preliminairen aard. In de tweede zitting werd al dadelijk de kwestie van de reorganisatie der Donau-Vorstendommen door graaf Walewski voorop gezet en stelde hij de vereeniging der beide provincien voor. Lord Cowley stelde alstoen voor, om de orde bij de discussien in acht te nemen, vooraf te regelen en wel derwijze, dat aan den Turkschen gevolmagtigde het eerst het initiatief gelaten werd, en voorts daarna aan de mogendheden, wier gebied aan de Vorstendommen grenst, namelijk aan de vertegenwoordigers van Oostenrijk en Rusland. Doch Fuad Pacha, wel verre van een ontwerp tot reorganisatie, of de grondslagen daarvan aan te bieden, bepaalde zich alleen tot de betuiging, dat de Porte ernstig wenschte de kwestie gemeenschappelijk en ten genoegen van alle betrokken mogendheden te regelen. Wat de Oostenrijksche en Russische gevolmagtigden betrof, deze namen de meest mogelijke reserve in acht.

In de derde zitting hadden levendige discussiën plaats. Graaf Walewski bragt op nieuw zijn voorstel van vereeniging te berde en ontwikkelde daarbij de grondslagen van een ontwerp van reorganisatie, volgens hetwelk Moldavie en Wallachije elk een afzonderlijken hospodar zouden blijven behouden, doch van den anderen kant eene gemeenschappelijke constitutie en een en denzelfden wetgev. senaat zouden bezitten. Fuad-pacha verklaarde hierop, dat wat hem betrof, zijne instructien niet toelieten een formeel voorstel aan de conferentie te doen, doch dat hij in last had, zich tegen elke discussie te verzetten, die de vereeniging der beide vorstendommen tot grondslag had. De Oostenrijksche gevolmagtigde stelde daarop voor, het organieke reglement voor de vorstendommen in discussie te brengen. De Pruissische vertegenwoordiger verklaarde echter, zonder instructien te zijn voor discussien van dien aard, en stelde voor, om eerst in een onderzoek te treden van de verhouding der Vorstendommen tot Turkije.

De conferentie zag ten slotte in, dat de instructien der gevolmagtigden niet volledig genoeg waren en dat de discussien derhalve tot geen resultaat konden leiden. Zij besloot alstoen, tot den 10den te verdagen, ten einde de gevolmagtigden in de gelegenheid te stellen, om zich van nieuwe, meer volledige instructien te voorzien, nadat zij in den loop der zitting reeds geweigerd had het ontwerp van vereeniging, zooals het door graaf Walewski ontwikkeld was, alsmede het voorstel van den baron von Hübner, Oostenrijks gevolmagtigde, in de protocollen op te nemen.

De Turksche regering moet daarop aan haren vertegenwoordiger aangeschreven hebben, eene meer bepaalde houding in de conferentie aan te nemen en elk ontwerp van vereeniging krachtdadig te bestrijden.

AMERIKA.

New-York, 22 Junij. Na een paar dagen heet weder gehad te hebben, kregen wij heden eene koelte; wij hopen, dat zij ten minste eenige dagen moge aanhouden, want de zomer hier is waarlijk bijna niet geschikt voor geregelde werkzaamheden.

Eene bijna even groote verandering heeft men te Washington, want de berigten, uit Engeland ontvangen in antwoord op de tiraden onzer dagbladen, over de visitatie der koopvaardijschepen onder amerikaansche vlag, doen sterk vermoeden, dat de engelsche officieren buiten hunne instructiën gegaan zijn en dat het ministerie geneigd is, de noodige verdedigingsgronden te ontwikkelen. Dit is niet geheel en al wat sommigen verlangden, zoo als b. v. de *Herald*, die zegt, dat wij reeds genoeg pleitredenen hebben bekomen en ons daarmede niet langer tevreden kunnen stellen. Vrij algemeen echter is men geneigd, de zaak thans op haar beloop te laten en alle bekommering voor onaangename verwikkeling is geweken. Hetzelfde kan niet gezegd worden van de betrekkingen met Centraal-Amerika. Het weigeren van Nicaragua, om het Yrisari-verdrag te ratificëren, wordt aan franschen invloed toegeschreven, dien men ongaarne in die streek werkzaam ziet. Men wil dus van hier den president Martinez doen weten, dat de V. S., in weêrwil van zijne weigering, het verdrag van kracht beschouwen en de voorwaarden van het verdrag verlangen nagekomen te zien. Of deze onregtmatige vordering Martinez al of niet van gedachten zal doen veranderen, moet de toekomst leeren, doch indien de heer Belly, thans in Nicaragua en Costa Rica gefêteerd, werkelijk op last van het fransche gouvernement handelt, dan kon men hier wel eens ondervinden, dat met Frankrijk niet zoo gemakkelijk te handelen is als met Engeland.

Overigens is te Washington gedurende de laatste dagen veel verrigt, doch weinig voor het buitenland der vermelding waard. Het congres verlangde uiteen te gaan, en daarom heeft het zonder veel beraadslaging een aantal begrootingen aangenomen, die den Staten aanzienlijke sommen zullen kosten. De regeringskosten zijn in de laatste jaren beduidend toegenomen: het laatste budget van Filmore in 1853 bedroeg 43 millioen dollars, het laatste van Pierce circa 65 milioen, en het eerste van Buchanan circa 71 milioen. Hoe sterk dus de vermeerdering der bevolking moge zijn, de vermeerdering der jaarlijksche uitgaven begint haar thans aanzienlijk te overtreffen. In zes jaren eene regelmatige opklimming van 65 pct.! Men behoeft zich dus niet te verwonderen, dat de schatkist op dezen oogenblik niet al te ruim voorzien is. Van daar ook, dat de president een buitengewone zitting heeft bijeengeroepen, toen het congres, in weêrwil van zijne bemoeijingen, dacht uiteen te gaan. De bekentenis moest worden afgelegd, dat sommige afdoende maatregelen moesten genomen worden, om in de uitgaven der regering te voorzien, tot dat het congres in December weder zou bijeenkomen. Natuurlijk zullen de noodige prescriptiën gemaakt worden, en dat spoedig ook, want men verlangt in het midden van den zomer niet te Washington te zijn, zoo als de nederlandsche minister zich dan ook reeds te New-York bevindt.

Uit Utah hebben wij ook vredelievende berigten ontvangen, want de president heeft bij proclamatie verklaard, dat de oorlog, „die nimmer begonnen is," als geëindigd mag worden beschouwd. Brigham Young is met de massa zijner ijverigste aanhangers op weg naar Mexico, alwaar hij hoopt meer met rust gelaten te zullen worden, wat het geval wel zal kunnen zijn, indien hij zich eene even ontoegankelijke plaats weet uit te vinden. Aan alle bewoners van Utah is eene algemeen amnestie uitgevaardigd, indien zij zich voortaan overeenkomstig de wetten der V. S. gedragen; gouverneur Cumming is in de stad en bezig de zaken in orde te brengen. Dit is dus een tweede verlies voor onze dagbladen, die echter de laatste week maar al te veel stof hebben in ongelukken van allerlei aard. Vooral het zuiden heeft daarin weder eene hoofdrol gespeeld, door het barsten der stoomketels aan boord van drie rivierbooten, waarbij vele menschenlevens verloren zijn gegaan. In het noorden, alwaar stoomboot-ongelukken zeldzaam zijn, heeft men gedurig ongevallen op de spoorwegen.

Onze Californische berigten luiden gunstig, voor zoo verre de mijnen betreft. In den handel is het daar als hier voortdurend stil, en nu de zomermaanden invallen, kan men wel geene spoedige verbetering verwachten. Mexico blijft in denzelfden ongelukkigen toestand verkeeren. Zuloagaas positie wordt met elken dag minder houdbaar, en ofschoon hij van den paus een brief vol dankbetuigingen ontvangen heeft, omdat hij de door zijn voorganger verbeurdverklaarde kerkelijke goederen aan de geestelijkheid heeft teruggegeven, is door dezen maatregel het geld slechts te schaarscher geworden, en eene geforceerde leening van de residerende vreemde kooplieden is niet geschikt, om zijne aanhangers te vermeerderen of zijne moeijelijkheden te verminderen. Iedere stoomboot kan ons den val van dezen nieuwen president berigten.

Op onze plaats blijft het stil, en vóór September of zelfs October verwachten wij geene verbetering. Geld is en blijft overvloedig, doch met de nieuwe leening der Unie-staten van twintig millioen, en eenige staatsleeningen van eenige millioenen meer, begint men toch te gelooven, dat de pletora, met den aanvang van den najaarshandel, veel zal afnemen, zoo niet geheel ophouden.

De berigten van den graanoogst zijn over het algemeen gunstig, en hetzelfde mag gezegd worden van de met katoen beplante streken, ofschoon de boorden der rivieren veel geleden hebben door overstroomingen, en welligt reeds nu eene schade van 200,000 balen veroorzaakt is. Waar echter het water geen onheil gesticht heeft, staat de plant zeer goed en is wel een paar weken vroeger dan het vorige jaar.

— De *Carville Standard* (Georgia) meldt, dat voor eenige dagen aldaar de openbare verkooping heeft plaats gehad van de negers, toebehoorende aan den heer John Russell. Een neger van een twintigtal jaren bragt 1404, een ander van 22 jaren 1300 dollars op; een negerin met twee kinderen 1450 dollars; een jongen van 6 jaren 500 dollars; een meisje van 7 jaren 800 dollars; een jongen van 12 jaren 1000 dollars; een meisje van 13 jaren 1101 dollars. De overige negers en negerinnen bragten naar dezelfde verhouding prijzen op. De koopers hadden acht maanden crediet, tegen betaling van intrest van den dag der verkooping af.

— Ten gevolge van hevige regens, voorafgegaan door een zwaren storm, is de Mississippi zoo hoog gezwollen, dat daardoor groote verwoestingen zijn voorzaakt. Men schat, dat alleen reeds 300,000 bn. katoen verloren zijn gegaan. Ook heeft een storm op de kusten van Terra Nova groote verwoestingen aangerigt onder de flotille van Fransche visschersvaartuigen. Behalve het verlies van vele dier bodems, gelooft men dat een groot aantal matrozen, men spreekt van omstreeks 300, zijn omgekomen.

— Op de Mississippi heeft, in den morgen van 13 Junij, weder een ontzettend ongeluk plaats gehad door het springen van den ketel der stoomboot *Pensylvanie*, welk vaartuig dientengevolge geheel in afgebrand. Van de 350 passagiers, die zich aan boord bevonden, moet meer dan een derde zijn omgekomen.

— Men vindt in de Californische bladen gewag gemaakt van een merkwaardigen wedren. Een bekend geoefend ruiter, Jack Powers genaamd, had namelijk gewed, dat hij een afstand van 150 Engelsche mijlen, zonder een oogenblik te rusten, binnen den tijd van 8 uren zou afleggen, wanneer hij slechts een genoegzaam aantal paarden van echt Californisch ras ter zijner beschikking had, en die weddingschap heeft hij ook glansrijk gewonnen, vermits hij den bepaalden weg in 6 uren 43 minuten aflegde. Hij heeft daartoe 24 paarden gebruikt, die van halt tot halt gereed stonden, zoodat hij slechts van het eene op het andere had over te springen. Daar intusschen de voorwaarde gemaakt was, dat hij geen oogenblik op een en dezelfde plek mogt vertoeven, sprong hij bij verwisseling van paard steeds een paar seconden vroeger uit den zadel en besteeg het loopende, den volgenden gereedstaanden harddraver. Op deze wijze had hij reeds 130 mijlen goed en wel afgelegd, toen de toeschouwers op een der tusschengelegen punten uit zijne bewegingen opmaakten, dat hij duizelig begon te worden. Werkelijk riep hij hun ook toe, dat hij zich bijna niet meer in den zadel kon houden wegens de hevige pijn in het lijf, terwijl hij op denzelfden oogenblik bloed spuwde. Dit gaf aanleiding, dat de som, waarover de weddingschap liep, oogenblikkelijk tot op £ 10,000 werd verhoogd; doch naauwelijks had Powers dit aanbod, onder het overspingen op een ander paard, aangenomen, of het bleek, tot aller verbazing, dat hij even zoo min over pijn of duizeligheid had te klagen als de anderen, en dat hij van een met zeker rood vocht gevuld blaasje in den mond gebruik had gemaakt, om eene bloedspuwing voor te wenden, en alzoo door eene list veel meer met zijn waagstuk te verdienen, dan aanvankelijk bepaald was. Wel bood hij nog eene revanche aan, met eene nieuwe weddingschap voor te stellen, volgens welke hij gehouden zou zijn, denzelfden afstand op gedresseerde Engelsche dravers, in 5 uren af te leggen, doch niemand was bereid dit voorstel aan te nemen.

— De stoomboot *Arago*, die heden, den 9den Julij, de haven van Havre binnenkwam, heeft tijdingen uit New-York tot den 26sten Junij medegebragt.

Men houdt zich nog altoos bezig met het regt van onderzoek der engelsche kruisers. Het schijnt zeker, dat men van lord *Malmesbury* voldoende opheldering heeft bekomen in dien geest, dat de beginselen, door generaal *Cass*, in zijn brief van 10 April aan lord *Napier*, blootgelegd, door het engelsch ministerie zouden zijn aangenomen, dat eveneens verontschuldigingen heeft aangeboden voor de beleediging, de Amerikaansche vlag aangedaan.

Een correspondent van de *New-York Herald* meldt aan dit blad, dat het engelsch gouvernement bepaald afstand doet van het regt van onderzoek.

Het contract in Centraal-Amerika door *Félix Belly* gesloten, is eveneens het voorwerp van verschillende uitleggingen. Men meldt nopens dit onderwerp uit Washington, dat de heer *Sartiges* de stellige verzekering heeft gegeven, dat zijn gouvernement nooit eenige zending aan den heer *Belly* heeft toevertrouwd, en dat hij in geen geval het contract, betrekkelijk de doorgraving der landengte, goedkeurt.

De *States* van Washington zegt, uit een goede bron vernomen te hebben, dat de president besloten heeft, troepen te zenden, of ten minste eene magtsvertooning in de wateren van Nicaragua te doen plaats vinden, met het doel, om de regeringen van Frankrijk en Engeland te overtuigen, dat de Vereenigde-Staten nimmer zullen toelaten, dat de weg naar hunne bezittingen aan de Stille Zuidzee belemmerd worde.

— In een particulieren brief aan een zijner vrienden te Washington, geeft gouverneur *Cumming* den raad, om zich tegen de landverhuizing der Mormonen in Sonora te verzetten. De heiligen, zegt hij, zijn in twee partijen verdeeld, die des oorlogs en die des vredes; het gouvernement moet de laatste begunstigen en de eerste verdelgen. De gouverneur spreekt van *Brigham-Young* als van een man van veel verstand en ondervinding, en die een groot gezag heeft onder zijne geloofsgenooten. Allen vreezen hem en velen haten hem, omdat hij zich niet gewapender hand tegen het gouvernement der Vereenigde-Staten heeft willen verzetten. De heer Cumming voegt er bij, dat, indien zijne pogingen, om een botsing tusschen het leger en de Mormonen te vermijden, ongelukkig vruchteloos zijn, men een langen guerilla-oorlog heeft te wachten, die der schatkist der Vereenigde-Staten millioenen kosten zal.

— Een brief, gedateerd Fort Laramie, 3 Junij, en aan den *Republican* gerigt, meldt, dat *Tim Goodale* dezen post gepasseerd en zich naar het kamp Scott begeven heeft met 1800 schapen. Hij heeft kolonel *Loving* en kapitein *Marcy*, met hunne troepen en 1000 muilezels, op 300 mijlen afstands van kamp Scott gelaten, dat zij tusschen den 15en en 18den Mei hoopten te bereiken. Kolonel *Landers* is met zijn convooi te Fort Laramie aangekomen.

Het laatste berigt van de commissarissen voor de landverhuizing deelt mede, dat het aantal landverhuizers, 't welk te New-York aankomt, sterk verminderd is. Van den 1sten Januarij tot 1 Junij 1857, bedroeg dit getal 81,609, terwijl er dit jaar slechts 40,450 zijn aangekomen. Deze vermindering moet aan den geld-krisis van 't vorige jaar toegeschreven worden.

EGYPTE.

Alexandrie, 16-18 Mei 1858. Onze haven is in de laatsten tijd door verscheiden engelsche oorlogschep bezocht. Een dier schepen is thans bezig met peiling te doen op de kust van Damiate en Pélusa. Men zegt dat het weldra door de *Tartarus*, kapt. Manfell zal ge volgd worden, die, in het vorige jaar, in genoem streken, peilingen heeft gedaan, welke volkomen ov eenstemmen, met die vóór hem, door de internatio commissie van de algemeene maatschappij voor het Su kanaal, zijn bewerkstelligd.

Men meende, dat de zending van de *Tartarus* geëind was, maar men zal dit vaartuig op nieuw de ku van Damiate en omstreken doen opnemen, en 't is hopen, dat de engelsche admiraliteit de scheepvaart den handel door de openbaarmaking van deze onder kingen zal verpligten, voor wier naauwkeurigheid vaststelling Engeland zulk een groote zorg aan den legt.

Ik heb reeds dikwijls gesproken over de sleepstoom boot-maatschappij op den Nijl en het kanaal. Het go vernement heeft, om de kapitalisten te bewegen, deelen te nemen in een onderneming, die voor dit nog nieuw is, gemeend, aan deze maatschappij een vilegie te moeten toestaan voor de onderneming van sleepstoomvaart, zich altoos, door een bijzonder ar in de statuten, het regt voorbehoudende, om de voor hare rekening over te nemen, wanneer zij het goed vinden, en behoudens, om naar het oordeel scheidsregters, de aandeelhouders der onderneming billijkheid schadeloos te stellen.

Daar de maatschappij thans in volle werkzaamheid en deze eerste proeve, om zaken door middel van deelen te doen, het land heeft bekend gemaakt met o ratien door Vereenigingen, die alleen groote zaken k nen tot stand brengen,- een voorbeeld, dat wij we door andere maatschappijen gevolgd zullen zien,- h het gouvernement zijn voornemen te kennen gegeven, de zaak der sleep-stoomvaart, van nu aan, in zijne h den over te nemen, en men houdt zich bezig, om regten der belanghebbenden in deze zaak in der mi te regelen.

Men zegt, dat de voornaamste beweegreden bij gouvernement is, om de vaart op den Nijl van nu geheel vrij aan de industrie der sleep-stoombooten ov laten, en dat ieder die nu naar zijn goedvinden zal k nen uitoefenen, mits zich onderwerpende aan de reg menten van politie en der binnenlandsche scheepva

Zoo zullen van zelve eenige op zich-zelf staande h ten vervallen, wier regtmatigdheid voor 't minst betwistbaar was, en de handel heeft met wezenlijke doening dit besluit des onderkonings vernomen, dat nieuw bewijs is van de bescherming, die hij der h delsvrijheid toestaat.

— Den laatsten dag der maand Ramadan, d. i. dag voor het Baïramfeest, een zeer plegtig muzelman feest, heeft de onderkoning zich met groote pracht zijne gewone residentie Gabari naar 't paleis Ras-el-T begeven, waar, volgens gebruik, de officieele recep zullen plaats hebben. De onderkoning, geëscort door het garnizoen van Alexandrië, dat men thans ongeveer 6000 man van alle wapenen schat, is de doorgetrokken te midden der menschenmassa's, zoo ropesche als inlandsche, die de goede houding der tro pen bewonderden. Men heeft bij deze gelegenheid k nen oordeelen over de verbeteringen, die het tegenwoo dig bestuur in de organisatie des legers heeft ingevoe en men heeft erkend, dat de zorg, die de onderkon met zooveel naauwkeurigheid in acht neemt voor welvaren, het onderrigt en de volkomen krijgstucht zij soldaten, de beste uitkomsten heeft opgeleverd.

Den volgenden dag, hebben de groote officieele o vangsten te Ras-el-Tin plaats gehad. Van het krie des dags af, heeft de onderkoning in groot costu door de prinsen van den bloede omringd, met het gew cérémonieel de burgerlijke en militaire autoriteiten des la ontvangen. Het consulaire corps heeft mede de eer had, hem hunne gelukwenschen aan te bieden. Men merkte onder de consuls-generaal twee afgezanten den koning van Abyssinie, belast, om ook de gro des konings, dien zij vertegenwoordigen, over te b gen, en alzoo de vriendschappelijke betrekkingen tussc Egypte en Abyssinie aan te toonen. De oudste agenten en consuls-generaal heeft, in naam zijner a genooten, het woord gevoerd en, na den onderkon geluk gewenscht te hebben, heeft hij er bijgevoegd, de vertegenwoordigers der europesche mogendheden toos het egyptiesch gouvernement ondersteunen z in de uitvoering der maatregelen, die het in het be van handel en nijverheid en voor de handhaving orde nemen zal; voorts heeft hij den onderkoning dankt, voor wat hij reeds op den weg des vooruitg en van het welzijn des lands gedaan had.

Z. H. heeft onmiddelijk in 't Fransch geantwoord, hij het consulaire corps bedankte, voor wat het, gunste van zijn persoon en van 't geluk van Egypte, uitgedrukt, en voor de nuttige hulp, die de consuls neraal hem verleenden.

Alexandrië, 31 Mei 1858. Men schrijft van Ca dat het lijk des ongelukkigen prinsen Achmet-pacha pracht ter aarde is besteld, en de prinsen van den bl daar bij tegenwoordig waren.

— Den 19den dezer maand is het fransch freg *Pomme* onze haven binnengekomen, de vlag voerende den vice-admiraal Clavau, en dit schip werd spo gevolgd door de fransche korvet *Chuptal*, die den 23s hier aankwam. De fransche admiraal is verscheiden len door den onderkoning ontvangen.

— Den 23sten Mei is de engelsche stoomkorvet *V tour*, hier binnengekomen, aan boord hebbende drie so van Z. M. der keizer van Marocco, die zich met talrijk gevolg naar Mecca begeven. Die prinsen door door den onderkoning, met de aan hun rang schuldigde eerbewijzen, ontvangen.

— Een turksche oorlogsstoomboot, komende van Co stantinopel, heeft onlangs hier aangebragt den perso brenger van den keizerlijken firman, die den rang *muchir* (maarschalk) schenkt aan Achmet-pacha (th overleden) Halim-pacha, Ismaïl-pacha en Mustapha-

…erzekert, dat deze onderscheidingen, door den sul… …an de egyptische prinsen, op verzoek des onder…, zijn toegekend.

De heer Giers, consul-generaal van Rusland in …, zal, naar men zegt, tot consul-generaal te Bu… benoemd worden; hij wordt, naar men verze… op zijn post te Alexandrië, vervangen door …er Lagoski, die reeds vroeger, als attaché van …erale consulaat, waarvan hij thans als hoofd be…is, Egypte bewoond heeft.

…penbare werken, door de Ramadan afgebroken, …eral met levendigheid hervat, en men hoopt, dat, … nog overblijft, om den spoorweg van Caïro naar … voltooijen, snel uitgevoerd zal worden.

Alexandrie 10 *Junij* 1858.

… *Achmet-pacha*, wiens noodlottig uiteinde u … is, onderhield een vrij aanmerkelijk getal hulp…ende familien. De onderkoning heeft dadelijk al …de werken zijns neefs ten laste zijner bijzondere …omen, wat het reeds groot aantal ongelukkigen, …ne edelmoedigheid bereids ondersteunde, veel ver…ert.

…lezing van den keizerlijken firman, die den maar…rang aan *Halim-pacha*, *Ismael-pacha* en *Mus…bey* toekent, heeft, den 3den Junij, te Caïro … gehad. Deze prinsen zijn daarop te Caïro geko…m, naar men zegt, den onderkoning te bedan…p wiens verzoek de Sultan hun genoemde eerbewijzing geschonken. Het gerucht loopt, dat genoemde …en binnen kort naar Constantinopel vertrekken, …e feesten bij te wonen, die plaats zullen hebben …legenheid van 't huwelijk van *El-Hami-pacha*, …an *Abbas-pacha*, met een van de dochters des …s.

De werken aan den spoorweg van Caïro naar … worden met zeer veel ijver voortgezet, in weerwil …oeijelijkheden, die voor de werklieden uit het ge…n water voortvloeijen, op de plaatsen, waar zij …am gesteld worden.

Dezer dagen hebben eenige onlusten in Soudan … gehad, die echter weder onderdrukt schijnen te …en voor 't overige niet zoo beduidend geweest zijn, …mmige dagbladen gemeld hebben.

Men schrijft van Alexandrie, den 29sten Junij: De …koning heeft een gestreng onderzoek laten doen …de oorzaak van het noodlottig toeval op den spoor… dat den dood des erfprinsen heeft ten gevolge ge… Alle, zoowel de europesche als arabische, ambte… zijn op het naauwkeurigst ondervraagd. Ver…en lieden denken, dat dit ongeluk het gevolg is … misdaad. Men verzekert, dat men in het paleis …derkonings twee mannen, verborgen en gewapend, …evangen genomen, die tot dus ver nog geene vol…e opheldering hebben kunnen geven.

… zijn sedert gisteren eenigzins ontsteld door de tij…dat zich hier een geval van pest heeft voorgedaan. … het eerste sedert 1848, en het is te hopen, dat die … zich niet verspreiden zal en dit verschijnsel slechts …evallig iets is.

… brief van Marseille, dd. 7 Julij, zegt hieromtrent: …gyptische waren moeten acht dagen reis hebben, …gelijk verhandeld te worden. De *Clyde*, die van …ndrië gekomen is en maar zeven dagen reis had, … tot morgen quarantaine houden. De brieven zijn …ezorgd, na gezuiverd te zijn. De gevallen van pest, …h in Egypte hebben voorgedaan, maken dezen maat… dien iedereen zal toejuichen, noodzakelijk.

…ieuwe koloniale staatkunde omtrent onze O. I. buitenbezittingen.

(Vervolg).

…zijn thans tot een der gewigtigste voorstellen van de Staats…sie gekomen. Sinds lang was het eene zware en gegronde …tegen ons koloniaal stelsel, dat men op de buitenbezittin…e mogelijke Europesche nijverheid zocht te weren; dit hing …met het denkbeeld zamen, om Indië alleen als eene bezit… van ambtenaren te behouden. Particuliere nijverheid …ropeanen kan, zoo al geene moeijelijkheden, dan toch …moeite aan het Indisch bestuur verschaffen. Waar zij … was zij eene bron van afgunst, en de welvaart der land…en en landhuurders op Java was eene der voornaamste …, dat de verkoop van landerijen op Java geen verderen …ng gehad heeft en dat het grootste gedeelte van de Prean…tschappen voortdurend tot een staat van woestheid ver… blijft. Ons koloniaal stelsel was tot heden in vele pun…st schroomvallig en kleingeestig; maar men moet erkennen, … gedachte stoutmoedig, ja vermetel was, om die onmete…stlanden der groote eilanden met hunne oneindige hulp… voor alle mogelijke Europesche nijverheid te sluiten, en …del, dat men daartoe aanwendde, was geen dadelijk ver…maar het sluipmiddel van borgstelling, verlof tot vestiging, …rlei geheime tegenwerking. Met zulk een stelsel moest …ed en voor altijd gebroken worden.

…Staatscommissie aarzelt niet, om onbewimpeld als haar ge…uit te spreken, dat tot ontwikkeling van de buitenbezit… Europeesch kapitaal en Europesche kennis, door eenen …digden ondernemingsgeest aangewend en in den regel …landsche arbeidskrachten gesteund, de magtige hefboomen … erkent, dat door den ondernemingsgeest van particuliere …den de grondslag tot de vestiging van het Nederlansch ge… Indië gelegd is, en nu nog de buitenbezittingen voor den …lieren ondernemingsgeest een ruim veld aanbieden, en dat … zamenwerking van de regering en die particulieren ve…nieuwe bronnen van productie kunnen worden geopend, …e ruime krachtsontwikkeling ten gevolge kunnen hebben."

… zegt zij, *is de Staatscommissie overtuigd, en zij meent … Uwe Majesteit te mogen aanraden, het stelsel aan te ne…dat de buitenbezittingen voor particuliere ondernemingen van …d in den ruimsten zin des woords, dus met inbegrip van land… van bereiding van 's lands producten, van mijnontginning, …ing en walvischvangst, zullen worden open gesteld.*

…mede meent zij echter nog niet tevreden te mogen zijn; neen! … nooit of nimmer eenige twijfel aan dit hoofdbeginsel der …gestelde Koloniale staatkunde moge bestaan, verlangt zij, … *openbaar* verkondigd moge worden, en daarbij de verkla…voegd worde: »*dat de regering het wenschelijk acht, dat …dene ondernemingszucht der Nederlanders hare aandacht ves… de verschillende voorwerpen, welke eene voordeelige exploitatie …, dat de regering bereid is zulke ondernemingen naar billijk… beschermen, of zelfs in den beginne door aanmoedigings-mid… het leven te roepen en te ondersteunen.*"

…p volgt in het verslag eene aanwijzing van die voortbreng… welke naar de meening van de Staatscommissie het meest …ropesche exploitatie geschikt schijnen; zij vestigt de aan… der Nederlandsche ondernemingszucht op suiker, tabak, in…, koffij, klapper- en djarak-olie, rijst, gomsoorten, kam…-/en meubelhout, sagoe, vezelstoffen, verwstoffen, delf… als steenkolen, ijzer, goud, platina, antimonium, vermiljoen, kwik, tin, koper (lood), veeteelt, walvischvangst. — Omtrent dit alles worden belangrijke wenken gegeven.

Hoedanig zal zich nu de nijverheidsgeest in Nederland en de koloniën betoonen? Zijn wij nog het volk, dat te gelijker tijd Batavia op Java en Smeerburg op Spitsbergen stichtte, wiens wakkere zeelieden te gelijk op Nova-Zembla en in de Straat van Magellaan overwinterden, en in Nederlandsch Guyana de wouden kapte, om er suiker en katoen te telen?

Wij hopen en verwachten, dat hier de handelmaatschappij het voorbeeld moge geven, en de eerste suikerplantaadjes op de westkust van Borneo zal aanleggen, waar het riet meer suikergehalte bevat dan op Java, en als in Suriname eenige jaren achtereen op het land kan blijven. — Men hoort zoo dikwijls de Amsterdammer kooplieden van gemis aan ondernemingsgeest beschuldigen, ofschoon zij in de laatste jaren toch een handel op de westkust van Afrika hebben tot stand gebragt; maar hoe dit zij, laat hen deze beschuldiging logenstraffen, door b. v. in de Saleyer groep, waar ieder eiland een rijken klappertuin uitmaakt, waar geene aanplantingen meer noodig zijn en men de vrucht als grondstof in onnoemelijken getale van den inlander koopen kan, eene fabrijk tot bereiding van klapperolie op te rigten. Waarom zouden wij aan Engeland het monopolie overlaten, om Europa van klapperolie te voorzien, terwijl Amsterdam daarvan binnen weinige jaren eene hoofdmarkt voor Noordelijk- en Midden-Europa zou kunnen worden?

Zou hier het bloeijende Rotterdam achter blijven? Zouden ook daar geene kooplieden zich willen vereenigen, om plantaadjes van katoen in Palembang en tabak in de Molukken aan te leggen? Voor gemis aan werkende handen behoeft men niet te vreezen, als de regering volgens dit verslag het aanwerven en de kolonisatie van Chinesche, Javaansche, Boeginesche en Balinesche Koelies veroorlooft en wil bevorderen. — Men treurt over het verval van vele Noord-Hollandsche steden, die vroeger voornamelijk ook door de walvischvangst een grooten trap van bloei bereikt hadden; is er nog een vonk van den voorvaderlijken ondernemingsgeest in hare burgerijen gebleven, welnu! dat dan weder uit de havens van Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, enz. de walvischvaarders naar de Indische wateren stevenen, om daar den vetten waterbuit met de Amerikanen, Engelschen en Franschen te deelen. — Aan deze visscherij is een handel in vele artikelen te verbinden, zoo als de Amerikanen ons in onzen eigenen archipel leeren. — Groote kapitalen hebben onze Indische kapitalisten hier te lande besteed, om den Duitschers behulpzaam te zijn in het ontginnen hunner mijnen; wij hopen, dat zij hiervan goede vruchten zullen trekken, maar zullen zij nu langer het ijzer op Borneo, het tin op Sumatra, het koper op Timor versmaden? — Aan het Indisch gouvernement — zelf schijnt ons toe de taak te behooren, om op verschillende punten de steenkolenontginning aan te vangen, om die later aan de bijzondere nijverheid over te doen. De rivier de Mahakham, op de oostkust van Borneo in het rijk van Koetei, stroomt door steenkolenbeddingen, en de stoombooten, welke dezen schoonen, maar thans nog eenzamen stroom, soms opstoomen, voorzien zich daar van kolen met eenige matrozen aan land te zenden en die van de oevers te laten steken.

(*Wordt vervolgd*).

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
Augustus	28	Nederlandsch	bark	Zeelust	J. A. Knaap	Holland	9 Mei	B. Koperamit & Co.
〃	—	〃	〃	Makasser	Rip	Rotterdam		J. Cezard & Co.
〃	—	Hamburgsch	schoener	Helene	J. L. Range	Singapore	7 Aug.	C. Bahre en G. Kinder
〃	—	Ned. Indisch	brik	Soedul Barie	Aboebakar	Banda	14 Julij	B. J. Jacobs.
〃	29	Nederlandsch	schip	Amazone	J. Abbink	Liverpool	5 Mei	The Borneo Company Limited
〃	—	Ned. Indisch	bark	Lie Tjoentik	J. Worthington	Soerabaija	24 Aug.	Gezagvoerder.
〃	—	〃	schoener	Atiatool Maula	Hadjie Ariep	Banjermassing	19 〃	Buijs Jacobsen & Co.
〃	30	〃	〃	Noer Saleh	Abdulla	Singapore	7 〃	〃
〃	—	〃	bark	Hairol Bario	Sech Biljoen	Riouw	14 〃	〃
〃	—	〃	brik	Boesroel Karim	Said Moh. Honeman	Indramaijoe	28 〃	B. J. Jacobs
〃	31	Z. M.	stooms.	Princes Amelia Kapt. Luit. t/z.	A. S. Clarksen	Lampongs	29 〃	

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Augustus	29	Nederlandsch	bark	Antonia Geertruida	Browning	Soerabaija
〃	—	〃	〃	Luconia	C. J. D. Hulshoff	〃
〃	—	Ned. Indisch	〃	Faidool Mobarak	Hadjie Noorden	〃
〃	—	〃	〃	Aloewie Segaf	Oewa SoEgie	Samarang
〃	—	Bremer	schip	Telemach	J. H. Schäffer	Nederland
〃	30	Nederlandsch	bark	Jeannette	T. Visser	Samarang
〃	31	Ned. Indisch	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	〃
〃	—	Amerikaansch	bark	Young America	Babcock	Singapore
September	1	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	Samarang en Soerabaija

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Gelderland*	D. Crap Hellingman		Haager & Schuurman.
	〃	Johanna Geertruida*	Flens		Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Krimpenewaard*	Speenhoff	Nederland	〃
〃	schip	Soerabaija	A. M. Swart	Nederland	Busing, Schröder & Co.
〃	〃	Yssel*	Maarschalk		Schimmelpenninck & Co.
〃	bark	Jhr. Mr. van de Wall van Puttershoek*	K. F. Lammerts		〃
〃	〃	Julia*	van der Kolff		〃
〃	〃	Grootmeester National*	Giesse		〃
〃	〃	Maria Agnes	B. ten Brink	Amsterdam	E. Moormann & Co.
〃	〃	Java's Welvaren*	Doornbos		Paine, Stricker & Co.
〃	〃	Phoebus*	de Roever qq.		〃
〃	brik	Mathilde*	J. H. Fekkes	Nederland	〃
〃	bark	Loopuit	J. Haring	Tjilatjap	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
〃	〃	Cornelia en Geertruida*	C. E. Hoeksma	Samarang	〃
〃	〃	Johanna Christina*	J. B. de Boer		〃
〃	〃	Albrecht Beijling	G. Muller		〃
〃	schip	Noord Braband	H. B. Bok		〃
〃	〃	Amazone*	J. Abbink	Soerabaija	The Borneo Company Limited.
〃	bark	Hendrik-Ido-Ambacht*	L. Bijl	Cheribon	van Ommeren, Rueb & Co.
〃	schip	Neërlands Koningin*	G. Geerling	〃	〃
〃	〃	Van Olden Barneveld*	N. F. Hoet		〃
〃	bark	Twee Anthonij's*	C. van Rijn van Alkemade		Reijnst & Vinju.
〃	schip	Europa*	J. G. Tromp	Soerabaija	〃
〃	bark	Albrecht Beijling	P. L. Muller		B. Kopersmit & Co.
〃	〃	de Zwijger	P. P. Hoogland		〃
〃	〃	Calijpso*	D. B. Nolles	Samarang en Soerabaija	〃
〃	〃	Vrede	L. van der Plas		〃
〃	schip	Vijf Gebroeders	G. J. Teensma		〃
〃	〃	Javaan*	H. Mimmix		〃
〃	〃	Karel en Henricus	A. van der Geer		Dümmler & Co.
〃	〃	Stad Schiedam	T. Wulp		J. Cezard & Co.
〃	bark	Bellatrix	Sandberg		〃
〃	〃	Louize Jacoba Johanna*	B. Draijer		〃
〃	〃	Elisabeth	Veenstra		〃
〃	〃	Macasser	Rip		〃
〃	schip	Nova Zembla	A. J. B. Hordijk		〃
Nederl. Ind	bark	Bintang Oetara*	Meijer		Buijs, Jacobsen & Co.
〃	〃	Asiah Bandjermassing*	Akiel	Samarang	〃
〃	〃	Al Osmanie*	Sech Moh. Bahasoan	Riouw en Singapore	〃
〃	〃	Adenan*	Djamaloedin	Samarang	〃
〃	〃	Berkat*	Sohot		〃
〃	〃	Alhamdanie*	Said Habassij	Tagal	〃
〃	〃	Alnoer*	Said Aijdroes		〃
〃	schoener	Mastora*	Abdul Rahim		〃
〃	〃	Noer Saleh*	Abdulla		〃
〃	bark	Kalimantan*	Lie Oentot		〃
〃	schoener	Atiat Ulmaulah*	Hadjie Moh. Ariep		〃
〃	bark	Hairol Barie*	Sech Biljoen	Cheribon	〃
〃	〃	Alnoer*	Sech Awab Said	Samarang	B. J. Jacobs.
〃	〃	Almansoor*	Osman bin Takier	Banjermassing	〃
〃	〃	Noorban*	Said Alie bin Djen	Soerabaija	〃
〃	〃	Ydroesie*	Said Bafagie	Toboalij	〃
〃	brik	Soedoel Barie*	Said bin Salim		〃
〃	〃	Boesroel Karim*	Said Moh. Honeman	Banka	〃
〃	〃	Fathool Main*	Said bin Oemar Satrie		〃
〃	bark	Sara Eleonora*	D. Schuijmer	Samarang	Cassalette & Co.
〃	schoener	Chieftain*	L. de Jonge		Reijnst & Vinju.
Engelsch	bark	Northumtrian*	Smith	Rotterdam	Maclaine, Watson & Co.
〃	schip	Norwood*	T. Bristow		〃
〃	〃	Monsoon*	Hane		Hunter, Houghton & Co.
〃	bark	Saxon King*	W. Deans		〃
〃	schip	Thames*	Luckey		〃
Fransch	〃	Jessore*	C. Gachet	China	J. Cezard & Co.
〃	〃	Chilli No. 2*	E. Vue		〃
Amerikaansch	bark	J. B. Lancaster*	E. Small	California	Paine, Stricker & Co.
〃	schip	Golden Rule*	Maij		Maclaine, Watson & Co.
Bremer	〃	Joh. Lange*	Lampke	Nederland	Metzendorff Wilmans en co.
〃	bark	E. Melchers Sen*	Petjuch		Busing, Schröder & Co.
Hamburgsch	schoener	Helene*	Range	Australie	C. Bahre & G. Kinder.

De Particuliere schepenzijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	19	N. I.	stooms.	Batavia	A. G. Bosch	Soerabaija.
〃	—	Ned.	bark	Christiaan Huijgens	J. van Katwijk.	Amsterdam.
〃	20	N. I.	brik	Jeannette Maria	S. v. Hulstein.	Batavia.
〃	—	〃	bark	Fattool Mobarak	Kassan	Bandjermass.
〃	21	Brem.	〃	Diana	H. Husing	Moreton-Baay
〃	22	N. I.	stooms.	Ambon	F. Hugenholtz	Batavia.
〃	—	〃	bark	Arief Banjermaas	Moham. Salim.	〃
〃	—	Eng.	schip	Northumbrian	J. Smith	〃
〃	—	N. I.	bark	Mariana Anthoinette.	J. Winter	〃
〃	23	Ned.	〃	Josepha Louisa	P. D. Nap	〃
〃	—	〃	brik	Cartharina Geertruida.	E. E. Mos	〃
〃	—	〃	schip	Doggersbank	Kerkhoven.	Cheribon.
〃	—	N. I.	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Batavia.
〃	—	Brem.	schip	Tuisko	A. Danneman.	Soerabaija.
〃	24	N. I.	stooms.	Koningin der Nederl.	E. Lewis.	Batavia.
〃	25	Ned.	bark	Vijf Vrienden.	C. Johan	Rotterdam.
〃	—	N. I.	〃	Kiem Hing Sing	Biauw Pieu	Cheribon.

Vertrokken schepen van *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	19	N. I.	schoen.	Bientang Toedjoe	C. T. Besleij.	Padang.
〃	—	〃	brik	Haweel Hair	Sech Baoeseer.	Bat. en Pad.
〃	—	〃	stooms.	Batavia	A. G. Bosch.	Batavia.
〃	21	〃	brik	Kim Tiang Taij	Goei Kotjoan.	Singapore.
〃	22	Ned.	bark	Cornelia Geertruida	C. C. Hoeksma	Sum. en Prig.
〃	—	N. I.	〃	Goanlie	Lo Singtjiang.	Cher. en R.
〃	—	〃	stooms.	Ambon	T. Hugenholtz.	Soerabaija.
〃	25	〃	〃	Samarang Packet	J. F. Scheel	Cher. en Bat.
〃	—	〃	〃	Koningin der Nederl.	E. Lewis	Soerabaija.

In lading liggende schepen te *Samarang*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	Bestemming.	AGENTEN
Nederlandsch	bark	Nijverheid	E. L. Kerkstra	Nederland.	Wermuth & Co.
〃	〃	Doggersbank	P. J. Kerkhoven	〃	Dorrepaal & Co.
〃	〃	Vijf Vrienden	C. Johan		van Maanen & Co.
〃	〃	Magdalena	J. Kooij	Nederland.	Dorrepaal & Co.
〃	〃	Christiaan Huigens	J. van Katwijk	〃	Wermuth & Co.
〃	〃	Josepha Louisa	P. D. Nap	〃	Dorrepaal & Co.
Nederl. Indie	bark	Sa-oottban	S. Hoes. B. Achm. Banseer.	Singapore.	Gezagvoerder.
〃	〃	Arief Banjermaas	Mohamat Saleh	Bandjermassing.	〃
〃	〃	Kiem Hiang Sing	Liem Biauw Tioe		〃
〃	〃	Foolke Nassar.	M. P. Deibel	Singapore.	〃
〃	〃	Wilhelmina Cox.	J. H. van Garling	Batavia.	〃
〃	〃	Ellen	F. A. P. Wentholt.	Cheribon.	B. Kopersmit & Co.
〃	〃	Marianna Anthoinette.	J. Winter	Batavia.	〃
〃	brik	Jeannette Maria	S. van Hulstijn	Soerabaija.	Gezagvoerder.
Engelsch	schip	Northumbrian	James Smith	Nederland.	Wermuth & Co.
Bremer	bark	Diana	H. Huang	China.	〃
〃	brik	Trusko	Ad. Dannemann.	Nederland.	MacNeill & Co.

Aangekomen schepen te *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	21	Deens.	schip	Aalborg	J. P. Tolkman.	Batavia
〃	—	N. I.	kotter	Krabb…	Mardam.	Pasoeroean
〃	—	Ned.	bark	Economist	Olivier.	Macao.
〃	22	N. I.	〃	Fathool Madjiet	Sech Djakim…	Batavia.
〃	—	〃	〃	Abdool Hassim	Said Alkadrie.	Pontianak.
〃	—	〃	〃	Sarie Elmashoor	Djanal.	Bandjermass.
〃	23	〃	schoen.	Bella.	Juno	Pasoeroean.
〃	—	〃	stooms.	Ambon.	Hugenholtz	Batavia.
〃	—	〃	brik	So-ootdien	Varkevisser.	Samarang.
〃	—	Eng.	〃	Amelia B.eillat	Morris.	Sydney.

Vertrokken schepen van *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	21	Z. M.	sch. br.	Banda…. lt. t/z le. kl.	A. Hoek	om de West.
〃	22	N. I.	kotter	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
〃	23	〃	bark	Hoksing	Ho Boentieng.	Riouw.
〃	24	Eng.	〃	Fannij Tisher	W. Sullwan…	Sydney.

In lading liggende schepen *te Soerabaija.*

VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	Schoonverbond	Borchers	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
〃	Colombine	A. C. Malbranc.	Australie.	Mathieu & Co.
〃	Metalen Kruis	Zuurdeeg	〃	Schimmelpenninck & Co.
〃	Wassenaaar.	Hofsté	Nederland.	〃
〃	de Stad Utrecht	Jaski.	〃	〃
〃	Elisabeth Antonia	Janssen	〃	Ruyl Cramer & Co.
Ned. Ind	Hing Goange	Injik Aloei.	Singapore.	Gezagvoerder
〃	Gana Salim	Sech Ab. bin Baker	Bandjermassing.	〃
〃	L'Amitie	J. Huwrt.	Singapore en Riouw.	〃
〃	Djeodur Barie	S. A. b. Jafar b. Magrie…	Banka.	〃
Fransch	Maria Gabrielle	E. Roge	Sumbawa.	〃

Aangekomen schepen te *Indramaijoe.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	16	N. I.	bark	Almansoor	Alie Fekeer….	Cheribon.
〃	17	〃	schoen.	Clipper.	P. Meijer……	Batavia.
〃	—	Ned.	schip	Krimpenewaard	J. Speenhoff…	Samarang.
〃	—	〃	〃	d'Elmina	P. C. Teengs.	Batavia.
〃	—	N. I.	bark	Alnoer	Said Edroos….	Cheribon.
〃	—	〃	〃	Foolkool Seroer	Sech Bahasoan.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Indramaijoe.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	18	N, I.	bark	Alnoer	Said Edroos. .	Batavia.
〃	20	〃	〃	Almansoor	Alie Fekeer….	〃
〃	21	Ned.	schip	Krimpenerwaard	J. Speenhoff…	〃
〃	—	N. I.	schoen.	Clipper.	P. Meijer,……	〃

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	14	N. I.	bark	Fathoor Rachman	Moht. Segaf..	Samarang.
〃	16	〃	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel..	〃
〃	17	〃	bark	Hinggoan.	Lim IJoehok…	Batavia.
〃	18	Ned.	〃	Kon. Ned. Jachtclub…	Zack	〃
〃	—	N. I.	〃	Thae Goan	Lim Tekan….	Riouw.
〃	—	〃	〃	Inggoan	Liangsoeij	〃
〃	—	〃	schoen.	Tjilatjap	Warsia	Tagal.
〃	19	〃	bark	Kim Hensing	Kim Biauwtioe	Riouw.
〃	21	〃	schoen.	Blinjoe Srie Boelan…	Tan Hiantjeng	Batavia.

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	16	N. I.	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel,.	Batavia.
〃	—	〃	bark	Soedul Hair	Said Baharon.	Sumanap.
〃	19	〃	〃	Fatoor Rachman	Said Mohamat.	Sumbawa.
〃	20	Ned.	〃	Doggersbank	Kerkhoven ….	Ned. via Sam.
〃	21	N. I.	〃	Kim Hensing	Lim Biauwtioe	Samarang.
〃	—	〃	brik	Inggoan	Liangsoeij……	Tagal,
〃	—	〃	bark	IJoesserin	Said Aloewie…	Riouw.

Aangekomen schepen te *Tagal.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	17	N. I.	bark	Anoear Salim	Said Baksin…	Samarang.
〃	20	〃	brik	Paeekan	Tan Siangking.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Tagal.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	16	N. I.	schoen.	Tjilatjap	Warsia	Cheribon.
〃	17	〃	bark	Thaeliong.	Tjan Binsik…	Riouw.
〃	20	〃	〃	Jaidool Rachman	Said Baalie….	〃
〃	—	〃	〃	Fathul Kariem	Sech Fagie….	Soerabaija.

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	16	N. I.	bark	Oeij Sinjo	Kouw Bien….	Tagal.
〃	18	〃	〃	Naim Balgijer	Sech Biljoen…	Samarang.
〃	19	〃	brik	Nasrie Madjidt	Said Segaf….	Riouw.
〃	—	〃	bark	Kaliemantan	Lie Oentet….	Bandjermass.
〃	21	Ned.	〃	Maria Anna	Verschuur.. …	Batavia.

Vertrokken schepen van *Pekalongan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	16	N. I.	bark	Ellen.	Wentholt,……	Samarang.
〃	17	〃	〃	Batavia	Tjio Kosiang.	Batavia.
〃	18	〃	〃	Oeij Sinjo.	Kouw Bien….	〃

Vertrokken schepen van *Banjoewangie.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	10	Ned.	schip	Metalen Kruis	J. P. Zuurdeeg	Soerabaija.

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	9	N. I.	schoen.	Cornelia	Pa Achmat….	Pasoeroean.
〃	10	〃	bark	Djoedoel Barie	Sech Makawie.	Grissec.
〃	13	〃	〃	IJdroesie	Said Bafagie..	〃

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	9	N, I.	brik	Hawiel Haer	Sech Baoeseer.	Samarang.
〃	—	〃	bark	Naim Balgijer	Sech Biljoen…	Pekalongan.
〃	12	〃	kotter	Klara	Sahak.	Banjoewangie.

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	18	Ned.	bark	Anna.	G. Dupering..	Batavia.

Aangekomen schepen te *Pamakassan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	12	N. I.	bark	Jenoer	Said Alie… …	Soerabaija.

Vertrokken schepen van *Pamakassan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	5	N. I.	bark	Maijmoon.	Said Kasim….	Palembang.

Aangekomen schepen te *Wijnkoopersbaai.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	19	N. I.	schip	Gertrude	J. P. Bakker.	Patjitan.

Vertrokken schepen van *Wijnkoopersbaai.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	2	N. I.	schip	Gertrude	J. P. Bakker.	Batavia.

Aangekomen schepen te *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Aug.	19	N. I.	kotter	Krabbe.	Mardam	Soerabaija.
〃	20	Ned.	schip	Vriendschap.	F. Buijs Jzn….	〃
〃	23	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	〃

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	20	N. I.	kotter	Krabbe	Mardam.	Soerabaija.
〃	23	〃	〃	Little Tot	Katjoong.	〃
〃	—	〃	〃	Mad Mira	Maimin	Pamanoekan.

MARKTPRIJZEN.

te Batavia den 31 Augustus 1858.

Koffij, Java *f* 28,— zonder voorraad.
——— Padang, zonder voorraad.
Rijst, Indramaijoe met zakken *f* 180,—
——— witte *f* 135,— @ *f* 150,— per koyang (1ste kwaliteit), afgedaan.
——— *f* 120,— @ *f* 130,— per koyang (2de kwaliteit), weinig vraag.
——— Carga *f* 95,— @ *f* 100.— niet veel in vraag.
Suiker, witte N⁰. 16 *f* 15,75 @ *f* 16,— afgedaan.
Wisselkoers op Holland 99%
〃 op Engeland, *f* 12,25 £.
Gouvernement geen papier.

te Samarang, den 25 Augustus 1858.

Koffij, *f* 28,— afgedaan.
Suiker, N⁰. 16. *f* 16,— hooge nummers afgedaan; $15^{3}/_{4}$ voor lagere No. geboden.
Indigo, *f* 4,10 prima qual. afgedaan.
Koe-huiden, *f* 42.— ℔ kodie afgedaan.
Buffel-huiden, *f* 40.— @ *f* 45,— ℔ kodie.
Staart Peper, *f* 52,— geboden, ontbreekt.
Rijst ordinair wit, *f* 115.— ℔ k. à 28 picol. zond. zak.
〃 carga 〃 〃 100.— @ *f* 105,— idem.
Klapper Olie *f* 17.—
Katjang 〃 *f* 17—
Rotting *f* 8,— voor Bandjermassing.
Kadjang Matten, *f* 9.—
Wisselkoers op Holland 6/m. dato 99 % pari.

te Soerabaija, den 25 Augustus 1858.

Suiker N⁰. 16 ℔ picol *f* $15^{3}/_{4}$ @ *f* 16.—
Koffij ℔ picol *f* 27,—
Rijst (Carga) ℔ koyang *f* 105,— @ *f* 110,—
〃 (witte) 〃 〃 *f* 125,— @ *f* 150,—
Koehuiden ℔ 100 stuks, *f* 150,— @ *f* 250,—

te Pasoeroean, den 25 Augustus 1858.

Suiker N⁰. 16, *f* 16,—
Koffij, ℔ pic. *f* 45,— in detail.
Rijst, (witte) ℔ koyang *f* 150,—
Id. (carga) 〃 〃 〃 130,—
Olie, (klapper) 〃 pic. 〃 16—
Id. (katjang) 〃 〃 〃 14,—
Wisselkoers, 96%.

Den 25sten Augustus, waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1858.

Van de Fabriek.	Picols Suiker
Wangoon Redjo.	4760.27.
Ardjosarie.	3657-38.
Ardie Redjo.	5283-08.
Yosowilangoon.	3360-35.
De Hoop.	2694-77.
Djacatra Oost.	3279-07.
De Onderneming.	3324-79.
Wonoredjo.	3147-87.
Kloerahan.	5894-16.
De Goede Hoop.	3512-22.
Gaijam.	2616-54.
Bacassie Oost.	2710-11.
Dankbaarheid.	3070-74.
Soekoredjo.	4283-05.
Kawisredjo.	3411-11.
Sarieredjo.	3000-32.
Pleret.	3646-32.
Te zamen	61,652-15. pic. Suiker.
	34,506-37. 〃 Koffij.

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen, te Pasoeroean den 25sten Augustus 1858.

41,844-37 pic. Suiker. oogst 1858.
34,506-37 〃 Koffij. 〃 1858.
8,441-09 〃 〃 〃 1857.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 19 *tot en met den* 23 *Augustus* 1858.

Aanvoer.

Van Indramaijoe, per Ned. Ind. bark *Alnoer*, gez. Said Aboe Bakar Aijdroes.

$4833^{36}/_{100}$ pic. rijst, *Order.*

Van Pecalongan, per Ned. Ind. bark *Batavia.* gezagv. Tjio Kesiang.

$48^{28}/_{100}$ pic. tabak, $126^{40}/_{100}$ pic. djarakolie, 14 coll. batik goederen 50 corg. kleedjes, *Oeij Tianseng.*
$1582^{90}/_{100}$ pic. suiker, *van Ommeren, Rueb en co.*

Uitvoer.

Naar Nederland, via Samarang en Pecalongan, per Ned. bark *Maria Anna*, gezagvoerder Verschuur, agt. van Ommeren Rueb en co.

2 kn. porcelein en glaswerk, 20 vs. specie, 100 vn. kopermunt, 852 keld. genever, 12 kn. medicijn, 1 piano, 5 kn. koopmanschappen, 200 vs. boter, 3 kn. billard, $50^{1}/_{2}$ mudd. steenkolen, *Aan boord gebleven lading van Nederland.*
300 ps. goeniezakken, *N. H. M.*

Lading voor Nederland.

100 pic. rotting, 500 do. tin, *N. H. M.*

Naar Samarang en Bandjermassing, per Ned. Ind. bark *Arief Bandjermaas,* gezagv. Moh. Saleh.

10 vn. brandy, 25 do. azijn, *Adam en co.*
2 kn. sarongs; 5 do. gedr. katoen, 8 do. manufacturen, (uit het entrep.) *Martin Dyce en co.*
2 kn. manufacturen, (uit het entrp.) *Busing, Schröder en co.*
1 kt. zeildoek, 2 roll. touw. 30 ks. zeep, 5 do. rhijnwijn, 1 vat koolteer, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
2 kn. kain pandjangs, 1 do. doeken, 3 do. slendangs 2 do. sarongs, 2 do. fluweel, 2 do. cotonetten, 6 do. gedr. katoen, 1 baal broekenstof, 25 bn. meel, 65 tobbe staal, *E. Moormann en co.*
3 kn. kain pandjangs, 9 do. chitzen, 12 do. katoen, *Tan Hoat.*
25 vn wijn, 3 kn. billard, 4 do. portwijn, 10 do. roode wijn, *L. Platon.*
337 pic. hoepelijzer, 5 kn. plaatijzer, 25 bn. jap. kampher, 5 kn. binl. kalk. *Gaspers en co.*
110 pic. dammer, *Said Aloewie Atas.*
17 kn. sherting, 2 do. cambrics, 6 do. doeken, 6 do gedr. katoen, 3 do. kain pandjangs, 2 do. slendangs, *Pitcairn Syme en co.*

Voor Bandjermassing.

70 corg. sarongs, 45 do. doeken, *Hadjie Brahim.*

Naar Siam per Siamsche wangkang, *Kim Poseng*, gezagv. Kaij Thu.

4 kn. en 6 bn. manufacturen, (uit het entrep.) *Martin Dyce en co.*
10 kn. shirtings, 2 bn. garen, *Burt, Myrtle en co.*
3 bn. laken, 5 do. garen, *Metzendorff, Wilmans en co.*
40 pic. schelpen, 53 kn. glaswerk, 1 do. drills, 1 do. parapluien. 1 do. molton dekens, 3 do. tabaksdoozen, 14 ps. spiegels, 1 wagen, 120 pic. spijker (ijzer,) 1 kist laken, $89^{1}/_{2}$ pic. arak, 13 zakk. meel, 4000 ps. sp. matten, *f* 2500 zilver specie, *Gezagvoerder.*

Naar China per Fr. bark *Godefroy,* gez. Le Compte, agt. Busing Schröder en co.

22 coll. diversen, 10 vn. wijn, 10 do. xeres do. 10 kn. cognac, 2 do. absijnth, 4 do. kirsch, 6 do. olijfolie. *Aan boord gebleven lading.*

Naar Nederland via Tagal per Ned. bark *Julie,* gez. Brem, agt. Haager en Schuurman.

1 stel assen en wielen, 1 vt. koolteer. *N. H. M.*
10 kn. wijn. *Cassalette en co.*
2 kn. vruchten, 1 do. hoeden. *Gumprich en Strauss.*
50 vs. boter, 10 do. koolteer. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
1 kt. laken, 2 coll. lijnwaden, 1 vt. azijn, 3 kn. do. 3 do. Jap. goederen, 6 krandj. Jap.. pannetjes, 2 doosjes …………… 12 ks. cognac, 6 md. min. water, 1 kt. hoeden. *J. Brown.*

Lading voor Nederland.

100 pic. rotting, 250 do. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija, per Ned. schip *Jozepha Louisa,* gezagv. Nap, agent. B. van Leeuwen en co.

10 vs. zilvermunt, 100 do. koperenmunt, 151 bn. zakken, 20 coll. gouv. goederen 277 do. manufacturen, *N. H. M.*
1 kt. schoenen, *Gezagvoerder.*

Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaija bestemd, Java-Bode dd. 11 Augustus 1858, No. 64.

Lading van Batavia voor Samarang.

1 kistje monsters, 3 pakk. goenie garen, *N. H. M.*

76 coll. gouvernements goederen, *Gouvernement.*

Lading voor Nederland.

400 pic. tin, *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 15 *Ju*[l] *tot en met den* 19 *Augustus* 1858.

Aanvoer.

Van Sandelhout Eilanden per N. I. brik *Salim,* gez. Sech Ab[dul] Rachman bin Osman Bahasoan.

122 paarden, 20 pic. tegeranghout. *Order.*

Van Banjermassing per N. I. schoener *Machmoed,* gez. Moha[…] bin Malik.

32776 ps. kadjang- en maloekoe matten, 117 do. planken, 3500 do. […] *Gezagvoerder.*

Van Amsterdam per Ned. brik *Cornelia Geertruida,* gez. C. E. Hoeksma.

76 kn. en 1 monster pakje manufacturen, 1 do. leder, 3 do. lampen, […] 60 keld. lijnolie, 12 md. selterswater, 300 ps. hammen, 1 kt. […] papier, 32 do. provisien, 32 do. diversen, 120 vn. koolteer en 1 kistje en pakje. *Salomonson en Meijer.*
1 partij machinerien en 2 kn. rijtuigen. *J. Itzig Heine.*
39 kn. en 6 monsters pakje manufacturen. *van den Broek en Veeckens.*
4 kn. wijn, 1 do. pistolen, 1 do. glas en 1 do. schilderijen. *Dorre[paal]*
6 kn. en 1 monster pakje manufacturen. *B. Kopersmit en co.*
1 kt. likeur. *L. Kloprogge.*
1 kt. diversen. *A. Meis.*
1 kt. diversen en 3 vn. bier. *J. C. C. Henckel.*
1 kt. en klik ………… *J. G. Steinmetz.*
1 kt. koopmanschapp. *J. A. Kruseman.*
1 kt. specie, 10 vs. boter, 2 do. rolpens en 3 kn. bier, *H. F. Mor[…]*
1 kt. likeur, kapt. magazijnmeester der artillerie.
1 kt. kleederen. *C. A. L. Troostenburg de Bruijn.*
1 kt. bijouterien. *A. F. Corver.*
2 vn. haring, 5 kn. anjovisch en 63 keld. lijnolie. *Wermuth en co.*
20 vs. boter, 6 ks. kaas en 2 ps. hammen. *W. Semster.*
1 kt. diversen. *Soesman en co.*
30 vn. bier. *A. G. Bruckner.*
17 kn. en 1 bl. koopmanschapp. *J. Hijmans.*
4 kn. provisien, 20 keld. lijnolie, 2 kopp. stokvisch, 1 kt. zeildoek; […] teer, 9 pakk. touwwerk, 50 ps. hammen, 23 keld. genever, 231 […] 50 vs. boter. *Gezagvoerder.*
11 kn. en 1 pak manufacturen, 70 vn. bier, 10 do. boter, 1 kt. rolp[ens] hammen, 1 kt. medicijnen, 1 do, muzijk instrument en 1 do. boek[…]

Van Macao per Ned. bark *Zwerver,* gez. F. Franzen.

800 kn. thee, 4 do. vermillioen, 1 do. medicijnen, 24 do. papier, 5 do. 5 do. koperwerk. *Goeij Gangsan.*
504 kn. thee, 2 do. koperwerk, 5 do. zijden. *Ko Gan Cheij.*

Van Riouw per N. I. bark *Kim Wan,* gez. Oeij Litik.

1813 pic. gambier, 115 do. zw. peper en 700 ps. sp. matten. *Order.*

Van Soerabaija per N. I. *Sara Eleonora,* gez. D. Schuijmer.

37 kn. wijn, 3 do. likeuren en 1 do. aardewerk. *Gezagvoerder.*

Van Riouw over Tagal en Cheribon per N. I. bark *Thae Li[ong]* gez. Tjan Bien Sik.

Lading van Riouw.

513 pic. gambier en 200 ps. sp. matten. *Order.*

Van Batavia per N. I. bark *Alnoer,* gez. Sech Awab bin Awab.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 14 Augustus 1858 No. 65.

Van Sumbawa per N. I. bark *Fathool Rachman,* gez. Said A[…] Rachman bin Assegaf.

209 paarden waarvan 104 paarden, bestemd voor Cheribon. *Order.*

Van Nederland over Batavia per Ned. bark *Magdalena,* gez. J. […]
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 18 Augustus 1858 No. 66.

Lading van Batavia.

36 ps. hammen, 23 kazen en 8 kn. modewaren. *Gezagvoerder.*

Van Batavia per Ned. bark *Akjab* thans hern. *Willelmina* […] gez. M. P. Deibel.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 14 Augustus 1858 No. 65.

Uitvoer.

Naar China via Singapope per N. I. bark *Bintang Anem,* gez. D. J. de Gee.

2000 pic. rijst, 175 do. bindrotting. *Tan Tjong Waij.*
806 pic. rijst. *The Biansiang.*

Naar Soerabaija, Banjermassing en Macasser per N. I. brik *L'Espe[rance]* gez. W. A. S. Valberg.

10 kn. ruwe katoen. uit entrep. *N. H. M.*
33 kn. wijn, 10 do. sardijntjes, 10 do. likeur, 10 do. absenthe, 1 do. 3 do. hoeden en dassen, 166 do. cognac, 1 do. jaconets, 1 do. podding 5 do. porcelein en 2 do. kramerijen. *van den Broek en Veeckens.*
4 kn. manufacturen en 1 do. kramerijen. *J. Hijmans.*
70,000 gulden nieuw koperen munt. *Gouvernement.*
90 ps. led. kelder met flesschen, 100 keld. genever. uit entrep. *Soesman*[…]
10 kn. cognac. *F. A. Pringiers.*
50 vs. pekel- en rookvleesch. *Andreas Schallig en co.*
300 krandj. gambier. uit entrep. *Beh Beauwtjoan.*
100 kn. thee, 5 do. misoa en 10 ps. datjin met gewigten. uit ent[rep.] *Kengsan.*
4 kn. katoen. *Sech Abdul Rachman Jebedie.*

Naar Siam via Singapore per Siamsch bark *Goan Bo,* gez. Goei […]

354 kod. Java stroomatten, 900 pic. rijst, 20 riem Holl. papier en zilv. rijksdaalders. *Tjan Kamsoeij.*

Naar Riouw via Tagal per N. I. bark *Joen Goan,* gez. Tiauw […]

23100 pic. vogelnestjes, 20 kod. Java stroomatten en 7400 ps. zilv. […] *Kamsoeij.*

Naar Soerabaija per N. I. bark *L'Amitie,* gez. J. Huwart.

75 kn. roode wijn, 13 do. en 100 ps. Edam. kazen. 60 vn. Zw. teer en hammen. *J. Bijleveld en co.*
150 pic. Zw. dammer en 2 do. vitriool. *Gezagvoerder.*

Naar Soerabaija per N. I. schip *Gana Salim,* gez. Sech Abdul Rachman bin Baoeseer.

1 cijlinder. *t'Hooft en co.*
500 keld. genever. uit entrep. *J. Hijmans.*
2 kn. artill. goederen. *Gouvernement.*
1 kt. zijden kleedjes. *Ton Tjong Toen.*
3 kn. madapoll., 6 do. zijden goederen en 7 kod. Chin. kapmessen. […] *voerder.*

Naar Nederland over Batavia per Ned. bark *Krimpernerwaard,* gez. J. Speenhoff.

Lading bestemd voor Batavia.

972 pic. gouv. tabak, 1885 do. suiker en 43 kn. indigo, *N. H. M.*

Lading voor Nederland.

130 pic. bindrotting. *MacNeill en co.*
3940 ps. koe- en buffelhuiden en 69 kn. indigo, *Dorrepaal en co.*

Naar China via Singapore per N. I brik *Lina* kapt. J. W. Steeve[…]

206 pic. sapanhout, 1086 do. rijst, 1600 ps. zilv. gulden, 5600 do. sp[…] en 8700 do. zilv. rijksdaalders. div. *Chinezen.*

Naar Banjermassing per N. I. bark *Atitoor Rachman,* gez. Koesni[…]

200 ks. zeep, 1 pic. masoei-bast, 5 do. suiker, 284 corg. 121 bs. en Eur. en Jav. lijnwaden, 3 pic. benzoin, 9984 ps. zilv. gulden, Div. […]

Naar Tagal per N. I. bark *Thae Liong* gez. Tjan Bien Sek.

100 kn. thee. *Koe Passan.*
20 kn. benzoin, 8 tonn. Chin. stalen-pannen, do. Eur. lijnwaden en 1 […] zijdenstoffen. *Beh Biauwtjoan*
17 kn. Eur. lijnwaden, 1 paar Jav. kleerkasten, 10 pic. candij suiker. […] *voerder.*

Naar Nederland per Ned. bark *Hugo Grotius,* gez. A. K. Zwee[…]

5452 pic. gouv. koffij. *N. H. M.*

Naar New-York per. Amer. schip *Isaak Walton,* gez. J. H. Ward[…]

44 pic. cubeben, *Mac Neill en co.*

Naar Nederland per Brem. schip *Telemach,* gez. J. H. Schäffer[…]

3390 pic. suiker, 49 do. indigo en 4 do. koffij. *van der Broek en Veeck[ens]*
3494 pic. suiker, *Mac Neill en co.*
114 kn. indigo *B. Kopersmit en co.*
135 kn. indigo *Dorrepaal en co.*
10 kn. indigo *C. Damnitz en co.*
8 kn. indigo *Salomonson en Meijer.*
976 pic. suiker en 184 do. cubeben *Wermuth en co.*
2 pic. bindrotting. *J. G. Plate.* 4. pic. koffij. *Gezagvoerder.*

Naar Singapore per. N. I. brik *Salim,* gez. Said Hamit Bin Achmat S[…]

1550 pic. rijst, 24 kod. Java tabak, 9 do. aren suiker, 1 do. Java koper[…] kn. indigo. 6 kod. Java zijden plangies, 690 zilv. rijkdaalders en 9400 […] deus, div. *Personen*

Naar Padang per N. I. brik *Hawil Hair,* gez Sech Sekan bin Said Baoesir

399 kod. Siam. sarong 287 kod. Siam. sockan uit entrep. *Sack Aloewie Segaf.*
1 kt. gebt. kleedjes en sarong *Sech Achmat Ro-Egie.*
40 kod. Java lijnwaden 310 pr. Java muilen, *Said Abdul Rachman Segaf.*
17 kod. Java *Tan Tjong Toen.*

Aangekomen Passagiers te Batav[ia]

van den 27 tot en met den 31 Augustus 1858.

Met het Amerikaan schip Mastiff, kapt. Wm. C. Johnson, Mevrouw Jo[…] Mejufvr. F. E. Cox, de hh. Bernadeno en Lopess van Adelaide.

Met het N. I. stoomschip Samarang Packet, kapt. J. F. Scheel, de […] ron, Hansen, le Conge, Mevr. de wed. le Conge, Mevr. Boutain, Bedier, de heer Kal, 2 kinderen van den heer Heijning en Z. M. troe[pen] Samarang via Cheribon.

Met de Ned. bark Zeelust, kapt. J. A. Knaap, de kapt. der Inf. Go[…] Echtg. en kind, de 1 Luit. der Inf. van Embde, 2 Luit. der Inf. So[…] Mej. Soetens, offic. van Gez. Groneman benevens 124 onder offic. en ma[…] pen van Holland.

Vertrokken Passagiers van Batav[ia]

van den 27 tot en met den 31 Augustus 1858.

Met het N. I. stoomschip Samarang Packet, kapt. J. F. Scheel, […] Dahmen en fam. de hh. Mr. Huber Noodt, Jhr. F. de Kock, F. Bik, […] monson, Joseph, Pommé en van Barsen Jongbloet, benevens Z. M. troe[pen] bannelingen naar Samarang.

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP TE BATAVIA.